

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

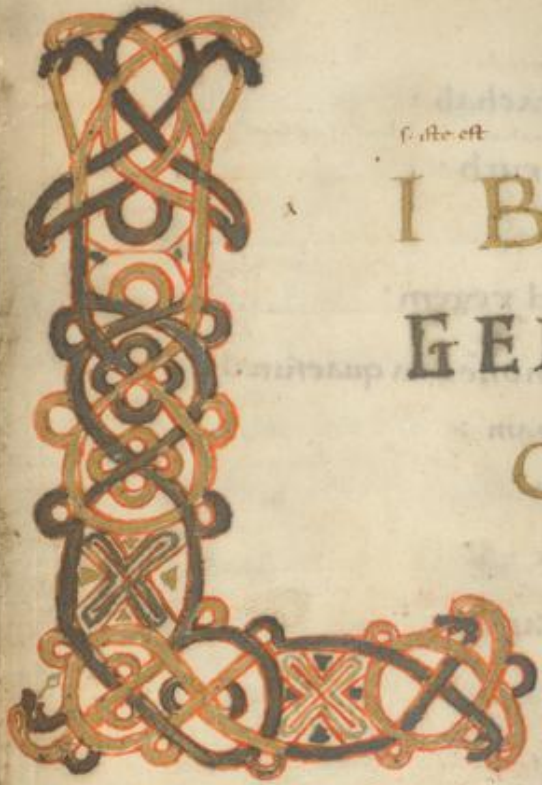
Quattuor Euangelia usui lectionum missae adcommadata - Cod. Aug. perg. 207

Hieronymus, Sophronius Eusebius

[S.l.], [9. Jahrh.]

Evangelium secundum Mattheum

[urn:nbn:de:bsz:31-60784](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-60784)

f. iste est

**I B E R
G E N E R A
O N I S**

I H V X P L

manu for. xif

F I L I I D A V I D

F I L I I A B R A H A M

pater multarū & generū

A B R A H A M genuit **I S A A C** *gē. 21*

gaudium

I S A A C autem genuit **I A C O B** *gē. 24*

subplantator

I a c o b autem genuit **i u d a m** & fratres eius *gē. 29*

confessio

orient. clunantidit. in p. iatur. amant palma

I v d a s autem genuit **p h a r e s** & **z a r a** & **h a m a r** *gē. 32*

divisio

P h a r e s autem genuit **e s r o m**

lagitta salutis dñi

E s r o m autem genuit **a r a m**

electus

A r a m autem genuit **a m i n a d a b**

populus vñl spontaneus

A m i n a d a b autem genuit **n a a s s o n**

augur for. xif

N a a s s o n autem genuit **s a l m o n**

*ate 1
III
xiii
L
7
7
v*

*eye
10/10*

^{sensibilis} **S**almon autem genuit booz ^{Latitudo} derachab.
^{robur} **B**oоз autem genuit obed ^{in abitur . uidens . signum suum etiam} & ruth.
^{seruus} **O**bed autem genuit iesse.
^{incensum} **I**esse autem genuit dauid regem.
^{bellator fortis . sine desiderabilis} **D**auid autem rex genuit salomone ^{et ea quae futuri}
^{sensibilis pacificus} **S**alomon autem genuit roboam.
^{Latitudo populi} **R**oboam autem genuit abia.
^{pater dñi} **A**bia autem genuit asa.
^{colleus} **A**sa autem genuit **I**osaphat.
^{iudicant} **I**osaphat autem genuit ioram.
^{excelsus} **I**oram autem genuit oziam.
^{robustus dñi} **O**zias autem genuit ioatham.
^{perfectus} **I**oatham autem genuit achaz.
^{adprehendens} **A**chaz autem genuit ezechiam.
^{fortis dñi . t. confortans} **E**zechias autem genuit manassen.
^{oblitus} **M**anasser autem genuit amon.
^{fidelis} **A**mon autem genuit iosiam.
^{salus eñi} **I**osias autem genuit iechoniam & fratres
^{in ipsa captiuitate} eius intrans migratione babylonis.
Et post transmigratione babylonis
Iechonias genuit salathiel.

IUX VHI

A
I
C
A
M

an
Rx
sol
E
B
T
X
C
V
C

^{penitio mea dñ}
Salathiel autem genuit zorobabel
^{magister}
Zorobabel autem genuit abiud
^{pater meus iste}
Abiud autem genuit eliachim
^{dñs refidens}
Eliachim autem genuit azor
^{aduersus}
Azor autem genuit sadoe
^{iustus}
Sadoe autem genuit achim
^{frater mñs}
Achim autem genuit eliud
^{dñs iste}
Eliud autem genuit eleazar
^{dñs aduersus}
Eleazar autem genuit mathan
^{dominus}
Mathan autem genuit iacob
^{subplator}
Iacob autem genuit ioseph uirum marie

de qua natus est ih̄s qui uocatur x̄p̄s

mā n
Rx
 sol

Omnes ergo generationes ab abraham usque

ad dauid generationes quatuordecim

ad dauid usque ad transmigracionem

babylonis generationes quatuordecim

Et a transmigracione babylonis usque

ad x̄p̄m generationes quatuordecim

Ġ. I. 6. XPI AUTEM GENERATIO SIC ERAT

mā m
Rv
 l. n

Cum esset desponsata mater eius maria ioseph. Antequam

conuenirent inuenta est. in utero habens desp̄sco

capitulum
x
sol

Ioseph autem uir eius cum esset iustus. & nollet eum traducere
uoluit occulte dimittere eum. Haec autem eo cogitante.
ecce angelus dñi. in somnis apparuit ei dicens. Ioseph fili da
uid. noli timere accipere mariam coniugem tuam. Quod
enim in ea natum est. de spiritu sancto est. Pariet autem filium. &
uocabis nomen eius ih̄m. Ipse enim saluum faciet populum su
um. a peccatis eorum. Hoc autem totum factum est. ut ad
impleretur quod dictum est a dño per prophetam dicentē.
Ecce uirgo in utero habebit & pariet filium. & uocabunt no
men eius emmanuel. quod est interpretatum nobiscum dñs.
Exurgens autem ioseph a somno. fecit sicut ei praecepit an
gelus dñi. & accepit coniugem suam. Et non cognoscebat
eam. donec peperit filium suum primogenitum. & uoca
uit nomen eius ih̄m. Cum ergo natus esset ih̄s in bethleem
iudae. in diebus herodis regis. Ecce magi a oriente uene
runt hierosolymam dicentes. Vbi est qui natus est rex
iudaeorum? Vidimus enim stellam eius in oriente. &
uenimus adorare eum. Audiens autem herodes rex tur
batus est. & omnis hierosolyma cum illo. Et congregans
omnes principes sacerdotum & scribas populi. scisc
tabatur ab eis. ubi xp̄s nasceretur.

2^m

cap v

VII

Iohann

At illi dixerunt ei. in bethleem iudae. Sic enim scriptum
est per prophetam. Et bethleem terra iuda. nequa
quam minima es in principibus iuda. Ex te enim scilicet dux
qui regat populum meum israhel.

cap vi

X

Iohann

Tunc herodes clam uocatis magis. diligenter didicit ab eis
tempus stellae. quae apparuit eis. Et mittens illos in
bethleem. dixit. Ite. & interrogate diligenter de puero.
Et cum inueneritis. renuntiate mihi. ut & ego ueniens ad
orem eum. Qui cum audissent regem. abierunt. Et ecce
stella quam uiderant in oriente. antecedebat eos. usque
dum ueniens staret supra. ubi erat puer. Videntes autem
stellam. gauisi sunt gaudio magno ualde. Et intrantes
domum. inuenerunt puerum cum maria matre eius.
Et procidentes. adorauerunt eum. Et aperis thesauris
suis. obtulerunt ei munera. Aurum. Tur. Et mirram.
Et responso accepto in somnis. ne redirent ad herodem.
Per aliam uiam reuersi sunt. in regionem suam. Qui cum
recessissent ecce angelus dñi apparuit in somnis ioseph
dicens. Surge & accipe puerum & matrem eius. & fuge
in aegyptum. & esto ibi usque dum dicam tibi. Futu
rum est enim. ut herodes quaerat puerum ad perdendū

eum . Qui consurgens . accepit puerum & matrem eius **A**
nocte . & secessit in aegyptum . Et erat ibi usque ad obitu
herodis . Ut adimpleretur quod dictum est ad dño . per
prophetam dicentem . Ex aegypto uocaui filium meum .
Tunc herodes uidentis qm̄ in lusu esset & amagis . iratus est
ualde . Et mittens . occidit omnes pueros qui erant
in bethleem . & in omnibus finibus eius . Ab imatu & in
fra . secundum tempus quod & requisierat amagis . Tunc
adimpleretur . quod dictum est per hieremiam prophe
tam dicentem . Vox in rama audita est . ploratus & ulula
tus multus . rachel plorans filios suos . & noluit consola
ri quia non sunt .

II **D**EFUNCTO AUTEM HERODE . ECCE ANGELUS
dñi apparuit in somnis ioseph . in aegypto dicens . Sur
ge & accipe puerum & matrem eius . & uade in terram israhel .
Defuncti sunt enim . qui quaerebant animam pueri . Qui
surgens . accepit puerum & matrem eius . Et uenit in ter
ram israhel . Audiens autem quod archelaus regnaret
in iudea . pro herode patre suo . timuit illo ire . Et am
monitus in somnis . secessit in partes galileae . Et ueni
ens . habitauit in ciuitate quae uocatur nazareth . Ut ad

impleretur quod dictum est per prophetas. quoniam nazareus uocabitur. **I**N DIEBUS AUTEM ILLIS.

Venit iohannes baptista praedicans in deserto iudaeae & dicens. paenitentiam agite. adpropinquabit enim regnum caelorum.

Hic est enim quid dictum est per esaiam prophetam dicente. Vox clamantis in deserto. parate uiam domini. rectas facite semitas eius.

Ipse autem iohannes habebat uestimentum de pilis camelorum. Et zonam pelliciam circumlumbos suos. Esca autem eius erat locustae & mel siluestre. Tunc ueniebat ad eum hierosolyma & omnis iudaea. Et omnis regio circa iordanem. Et baptizabantur in iordane ab eo. confitentes peccata sua.

Videns autem multos pharisaeorum & sadducaeorum uenientes ad baptismum suum. dixit eis. Progenies uiperarum. quis demonstraui uobis fugere a futura ira. Facite ergo fructum dignum paenitentiae. Et ne uelitis dicere in trauios. patrem habemus abraham. Dico enim uobis. Quoniam potens est deus de lapidibus istis suscitare filios abraham. Iam enim securis ad radicem

3

arborum posita est. Omnis ergo arbor quae non facit fru-
ctum bonum. & sciditur & in ignem mittitur.

an̄ xi
I
an̄ xiii
I. x
lō xii

Ego quidem uos baptizo in aqua in paenitentiam. Qui autem post
me uenturus est fortior me est. cuius non sum dignus calciamen-
ta portare. Ipse uos baptizabit in spiritu & igni.

an̄ xii
V
I. xi

Cuius uentilabrum in manus sua. & per mundabit area suam.
& congregabit triticum suum in horreum. paleas autem com-
bur & igni inextinguibili.

an̄ xiiii
X
sol

Tunc uenit ih̄s a galilea in iordanem ad iohannem. ut baptizaretur
a eo. Iohannes autem. prohibebat eum dicens. Ego a te de-
beo baptizari. Et uenit ad me. Respondens autem ih̄s. dixit ei.
Sine modo. sicut enim decet nos implere omnem iustitiam. Tunc

an̄ xiiii
I
an̄ u
I. xiiii
lō xii

dimisit eum.
Baptizatus autem ih̄s. confestim ascendit de aqua. Et ecce aper-
tis sunt caeli. Et uidit sp̄m d̄i descendentem sicut columbam.
Et uenientem super se. & ecce uox de caelis dicens.

III.

HIC EST FILIUS MEVS DILECTVS. IN QVO MIHI COPLACV

an̄ xii

II

an̄ vi

I. xii

an̄ xiiii

I. xii

an̄ xii

Punci ih̄s ductus est in desertum a spu. ut temptaretur a diabolo.

Et cum ieiunasset quadraginta diebus & quadraginta noctibus.
postea esurit. Et accedens temptator. dixit ei. Si filius
dies. dicit lapides isti panes fiant. Qui respondens. dixit.

Scriptum est. non in pane solo uiu & homo. sed in omni quod
 procedit de ore di. Tunc assumpsit eum diabolus in seam
 ciuitatem. & statuit eum supra pinnaculum templi. & di
 xit ei. Si filius di es. mitte te deorsum. Scriptum est
 enim. Quia angelus suis mandabit de te. & in manibus tollent
 te. ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. At illi ih̄s
 rursus. Scriptum est. non temptabis dñm dñm tuum.
 Iterum assumpsit eum diabolus in montem excelsum ualde.
 Et ostendit ei omnia regna mundi & gloriam eorum. & dixit illi.
 Haec omnia tibi dabo. si cadens adoraueris me. Tunc dixit ei
 ih̄s. Vade satanas. scriptum est enim. Dñm dñm tuum adora
 bis. & illi soli seruias.

Tunc reliquit eum diabolus. Et ecce angeli accesserunt. Et
 ministrabant ei.

Cum autem audisset ih̄s quod iohannes traditus esset.
 secessit in galilaeam.

Et relicta ciuitate nazareth. venit & habitauit in capharnaum
 maritimanam. in finibus zabulon & neptalim. ut adimpleretur
 quod dictum est per esaiam proph&am. Terra zabulon
 & terra neptalim. uia maris trans iordanem galileae
 gentium. populus qui sedebat in tenebris lucem uidit magna.

Et sedentibus in regione umbrae mortis. lux orta est eis.

an^t xx
VI
an^t viii

Exinde coepit ih̄s praedicare & dicere. paenitentiam agite.
adpropinquauit enim regnum caelorum. Ambulans autē
iuxta mare galilaeae uidit duos fratres. simonem qui uocatur
p̄trus. Et andream fratrem eius. mittentes r̄ & e in mare.
Erant enim piscatores.

an^t xxi
II
an^t x
i

Et ait illis. Venite post me. & faciam uos fieri piscatores
hominū. At illi. continuo relictis r̄ & ibus. secuti sunt eum.

an^t xxii
VI
an^t xi

Et procedens inde. uidit alios duos fratres. iacobum zebedei.
& iohannem fratrem eius in nauī. cum zebedeo patre eorum.
reficientes r̄ & iasua. & uocauit eos. Illi autem. statim
relictis r̄ & ibus & patre. secuti sunt eum.

an^t xxiii
I
an^t xxiiii
i
lo^s xlv
xlv

Circuibat ih̄s totam galilaeam. docens in synagogis eorum
Et praedicans euangelium regni. & sanans omnem languo
rem. & omnem infirmitatem in populo. Et abiit opinio
eius in totam syriam. Et obtulerunt ei omnes male haben
tes. uariis languoribus & tormentis comprehensos. Et
quidemonia habebant & lunaticos. & paralyticos & cura
uit eos. Et secuta est eum turbae multae de galilaea.
& decapoli. Et de hierosolymis. Et de iudea. & de transiordanen.

an^t xxviii
x
sol

VIDENS AUTEM TURBAS ASCENDIT

iiii

in montem. Et cum sedisset. accesserunt ad eum discipuli eius.

Etaperiens os suum. docebat eos dicens. Beati pauperes spiritu. quoniam ipsorum est regnum caelorum.

Beati mites. quoniam ipsi possidebunt terram. Beati qui lugent. quoniam ipsi consolabuntur.

Beati qui esuriunt & sitiunt iustitiam. quoniam ipsi saturabuntur.

Beati misericordes. quoniam ipsi misericordiam consequentur. Beati mundo corde. quoniam ipsi deum uidebunt. Beati pacifici. quoniam filii dei uocabuntur. Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam. quoniam ipsorum est regnum caelorum.

Beati estis cum male dixerint uobis & persecuti uos fuerint. Et dixerint omnem malum aduersum uos mentientes propter me. Gaude & exultate. quoniam merces uestra copiosa est in caelis. Sic enim persecuti sunt prophetae qui fuerunt ante uos.

Vos estis sal terrae. quod si sal euauerit in quo salietur. ad nihilum ualeat ultra. nisi ut mittatur foras & conculcetur ab hominibus.

Vos estis lux mundi. non potest ciuitas abscondi supra montem posita. neque accendunt lucernam. & ponunt eam sub modio sed super candelabrum. ut luceat

omnibus qui in domo sunt. Si luceat lux tua coram homi-
nibus. ut uideant uera bona opera. Et glorificent patrem
u^m qui in caelis est.

^{cap. xlviii}
^x
^{sol} **N**olite putare quoniam ueni soluere legem aut prophetas.
non ueni soluere sed adimplere.

^{cap. xlviiii}
^v
ⁱ ^{cxviii} **A**men quippe dico uobis. donec transeat caelum & terra. iota
unum aut unus apex non praeteribit a lege. donec omnia fiant.

^{cap. xlviiii}
^x
^{sol} **Q**ui ergo soluerit unum de mandatis istis minimis & docu-
erit sic homines. minimus uocabitur in regno caelorum.

^{cap. xlviiii}
^v
Qui autem fecerit & docuerit. hic magnus uocabitur in regno
caelorum. Dico enim uobis. qui anisi habundauerit iusti-
tia uera plus quam scribarum & pharisaeorum. non intra-
bit in regnum caelorum. Audistis quia dictum est
antiquis. non occides. Qui autem occiderit. reus erit iudicio.
Ego autem dico uobis. Quia omnis qui irascitur fratri suo.
reus erit iudicio. Qui autem dixerit fratri suo racha.
reus erit concilio. Qui autem dixerit fatue. reus erit ge-
henne ignis. Si ergo offeres munus tuum ad altare. & ibi
recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid aduer-
sum te. relinque ibi munus tuum ante altare. Et uade prius
reconciliare fratri tuo. Et tunc ueniens offeres munus tuum.

Esto consentiens aduersario tuo cito dum es in uia cum eo.
 ne forte tradat te aduersarius iudici. Et iudex tradat te
 ministro & in carcerem mittaris. Amen dico tibi. non
 exies inde donec reddes nouissimum quadrante[m].

Audistis quia dictum est antiquis. non moechaberis. Ego autem
 dico uobis. Quomodo omnis qui uiderit mulierem ad concupiscendu[m]
 eam. iam moechatus est eam in corde suo. Quod si oculus tuus
 dexter scandalizat te. erue eum & proice abste. Expedi
 enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum. quam totu[m]
 corpus tuum mittatur in gehennem. Et si dextera manus
 tua scandalizat te. abscede eam & proice abste. Expedi
 enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum. quam
 totum corpus tuum eat in gehennam.

Dictum est autem.
 Quicumque dimiserit uxorem suam. & illi libellum repudiij.
 Ego autem dico uobis. Quia omnis qui dimiserit uxorem
 suam & cepta fornicationis causa. facit eam moechari.
 Et qui dimissam duxerit. adulterat. Iterum audistis
 quia dictum est antiquis. non periurabis. Reddes autem
 domino iuramentum tuum. Ego autem dico uobis. Non iurare
 omnino. neque per caelum quia thronus dei est. neque per
 terram quia scabellum est pedum eius. neque per hieroso

lymam. quia ciuitas est magni regis. Neque per caput tuum iuraueris. quia non potes unum capillum album facere aut nigrum. Sit autem sermo uer. EST EST NON NON. Quod autem his habundantius est. Amalo est. Audistis quid dicitur est. oculum pro oculo & dentem pro dente. Ego autem **A**dicouobis. non resistere malo.

capitulum xxxviii
i v
lii

Sed si quis te percusserit in dexteram maxillam tuam. prebe illi & alteram. Et ei qui uult tecum iudicio contendere & tunicam tuam tollere. dimitte ei & pallium.

capitulum xxxviiii
x
sol

Et quicumque te angariarit mille passus. uade cum illo alia duo. Qui per & ita dedit ei. Et uolenti mutuari a te neaueris.

capitulum xli
i v
lii

Audistis quia dictum est. Diliges proximum tuum. & odies inimicum tuum. Ego autem dico uobis. Diligite inimicos uros. benefacite his qui oderunt uos. Et orate pro persequentibus & calumniantibus uos. ut sitis filii patris uiri qui in caelis est. Qui solem suum oriri facit super bonos & malos. Et pluit super iustos & iniustos.

capitulum xlii
i v
lii

Sed enim diligatis eos qui uos diligunt. quam mercedem habebitis. nonne publicani hoc faciunt. Et si salutaueritis fratres uros tantum. quid amplius facitis. nonne & hebraei hoc faciunt. Estote ergo uos perfecti. sicut

& pater ur̄ caelestis per fectus est.

Attendite ne iustitiam ur̄am faciatis coram hominibus.
 ut uideamini ab eis. Alioquin. mercedem non habebitis
 apud patrem ur̄m. qui in caelis est. Cum ergo facis elemo-
 sinam. noli tuba canere ante te. sicut hypocritae faciunt
 in synagogis & in uicis. ut honorificentur ab hominibus.
 Mendicouobis. receperunt mercedem suam. Te autem
 faciente elemosinam. nesciat sinistra tua. quid faciat dexte-
 ratua. ut sit elemosina tua in abscondito. Et pater tuus
 qui uidet in abscondito reddet tibi.

ET CUM ORABIS. NON ERITIS SICUT HYPOCRITE.

qui amant in synagogis & in angulis platearum stantes
 orare ut uideantur ab hominibus. Mendicouobis. recepe-
 runt mercedem suam. Tu autem cum orabis intra cubicu-
 lum tuum. & clauso ostio tuo. ora patrem tuum in abscondito.
 Et pater tuus qui uidet in abscondito. reddet tibi.

stantes autem nolite multum loqui sicut & huius. putant
 enim quod in multo loquendo suo se audiantur. nolite ergo ad
 simulationem. scit enim pater ur̄ quid opus sit uobis. ante
 quam petatis eum. sic ergo uos orabitis. pater n̄r qui in cae-
 lis es. sēi fice & ut nomen tuum. ueniat regnum tuum. fiat

uoluntas tua sicut in caelo & in terra. Panem nostrum super
substantialem da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nostra. **A**
sicut & nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne inducas nos
in temptationem. sed libera nos a malo.

act. xliiii
VI
m. cxxvii

Si enim dimiseritis hominibus peccata eorum. dimitte &
uobis pater uoster caelestis delicta uestra. Si autem non dimise-
ritis hominibus. nec pater uoster dimittet peccata uestra.

act. lvi
X
sol

Cum autem ieiunatis. nolite fieri sicut hypocrite tristes. Exter-
minant enim facies suas. ut pareant hominibus ieiunantes.
Amendico uobis. quia receperunt mercedem suam. Tu autem
cum ieiunas. unge caput tuum. & faciem tuam laua. ne uide-
aris hominibus ieiunans. sed patri tuo qui est in abscondito.
Et pater tuus qui uidet in abscondito. reddet tibi. Nolite
thesaurizare uobis thesauros in terra. ubi erugo & tinea
demolitur. & ubi fures effodiunt & furantur.

act. lvi
V
L. c. lxxviii

Thesaurizate autem uobis thesauros in caelo. ubi neque
erugo. neque tinea demolitur. Et ubi fures non effodi-
unt nec furantur. Vbi enim est thesaurus tuus. ibi est & cor tuum.

act. lvi
V
L. c. lxxviii

Lucerna corporis est oculus. si fuerit oculus tuus simplex.
totum corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus
tuus nequam fuerit. totum corpus tuum tenebrosus erit.

21
Si ergo lumen quod in te est tenebrae sunt. Ipse tenebrae
quantae erunt.

Nemo potest duobus dominis seruire. Aut enim unum
hodie habebit. & alterum diliget. Aut unum sustinebit.
& alterum contemnet. Non potestis deo seruire & mammonae.

Ideo dico uobis. Ne solliciti sitis animae uestrae. quid mandu-
catis. neque corpori uestro quid induamini. Nonne anima
plus est quam uesca. & corpus plusquam uestimentum. Respi-
cite uolatilia caeli. quae non serunt. neque metant. neque
congregant in horrea. & pater uestrae caelestis pascit illa.

Nonne uos magis plus estis illis. Quis autem uestrum cogitans
potest adicere ad staturam suam cubitum unum. Et de uesti-
mento quid solliciti estis. Considerate lilia agri quomodo
crescunt. non laborant. neque nent. Dico autem uobis. quae
nec salomon in omni gloria sua cooperatus est. sicut unum dicitur.

Si autem fenum agri quod hodie est. & cras in clibanum
mitatur deus sic uesit. quanto magis uos minime fidei.

Nolite ergo solliciti esse dicentes. quid manducabimus. aut
quid bibemus. aut quo operiemur. Haec enim omnia
gentes inquirunt. Scit enim pater uestrae. quia his omnibus
indigetis. Quaerite ergo primum regnum dei & iustitiam.

eius. Et omnia haec. adicientur uobis. Nolite ergo solliciti
esse in crastinum. Crastinus enim dies sollicitus erit sibi
ipsi. sufficit diei malitia sua.

an̄ L
II
an̄ XLII
L LXI

NOLITE IUDICARE. UT NON IUDICEMINI. VI

In quo enim iudicio iudicaueritis iudicabimini. Et in qua
mensura mensi fueritis. meti&ur uobis.

an̄ LI
V
L LXXII

Quid autem uides festucam in oculo fratris tui. & trabem in
oculo tuo non uides. Aut quomodo dicis fratri tuo. sine eci
am festucam de oculo tuo. Et ecce trabis est in oculo tuo.

Hypocrita. eice primum trabem de oculo tuo. Et tunc uide
bis eicere festucam de oculo fratris tui.

an̄ LIII
X
Sol

Nolite dare sc̄m canibus. neque mittatis margaritas ur̄as
ante porcos. ne forte conculcent eas pedibus suis. Et con
uersi dirumpant uos.

an̄ LIII
V
LXXII

Petite & dabitur uobis. Quaerite. & inueni&is. Pulsate.
& aperietur uobis. Omnis enim qui petit accipit. Et qui
quaerit inuenit. & pulsanti aperietur. Aut quis est
sc̄ uobis homo. quem si p&ierit filius suus panem. num
quid lapidem portig&ei. Aut si piscem p&ierit. num
quid serpentem portig&ei. Si ergo uos cum sitis mali.
noscitis bona dare filiis ur̄is. Quanto magis pater ur̄

qui in caelis est. dabit bona p̄sentibus se.

Omnia ergo quaecumque uultis ut faciant uobis homines.

Et uos facite eis. Haec est enim lex & prophetae.

Intrate per angustam portam. quia lata porta & spatiosa
uia quaeducit ad perditionem. Et multi sunt qui intrant
per eam. quam angusta porta & ardua uia quaeducit ad
uitam. Et pauci sunt qui inueniunt eam.

Adcendite a falsis prophetis. qui ueniunt ad uos in uesti
mentis ouium. Intra insecus autem sunt lupi rapaces.

A fructibus eorum. cognoscetis eos.

ut quid colligunt de spinis uuas. Aut de tribulis ficus.

Sic omnis arbor bona. fructus bonos facit. Mala autem
arbor. fructus malos facit. Non potest arbor bona.

fructus malos facere. Neque arbor mala. fructus bo

nos facere. Omnis arbor quae non facit fructum bonum.

scidetur & in ignem mittetur. Igitur. & fructibus eorum

cognoscetis eos.

Non omnis qui dicit mihi. dñe dñe. intrabit in regnum

caelorum. Sed qui facit uoluntatem patris mei qui in

caelis est. ipse intrabit in regnum caelorum.

Multi dicent mihi in illa die. dñe dñe. nonne in nomine tuo

proph&auimus. & in tuo nomine demonia eiecimus. Et
in tuo nomine uirtutes multas fecimus. Et tunc confite-
bor illis. quia numquam noui uos. Discedite a me. qui
operamini iniquitatem.

act
i
let
letuu

Omnis ergo qui audit uerba mea haec & facit ea. adsimilabi-
tur uiro sapienti quia edificauit domum suam super p&ra.
Et descendit pluuia. Et uenerunt flumina. Et flauerunt
uenti. Et inruerunt in domum illam & non cecidit. fundata
enim erat super p&ram. Et omnis qui audit uerba mea
haec & non facit ea. similis erit uiro stulto quia edifica-
uit domum suam super arenam. Et descendit pluuia
& uenerunt flumina. Et flauerunt uenti. Et inruerunt
in domum illam & cecidit. Et fuit ruina eius magna.

act
act
i
et
let
xiii
iiii
actuu

ET FACTUM EST CUM CONSUMMASSET **VII**
ih̄s uerba haec. Admirabantur turbae super doctrinam eius.
Et ratenim docens eos. sicut potestatem habens. & non
sicut scribae eorum & pharisaei.

8^m

act
act
i
let
xviii
actuu

Cum autem descendisset de monte. secutaesunt eum tur-
bae multae. Et ecce leprosus ueniens. Adorabat eum
dicens. Dñe. si uis. potes me mundare. Et extendens
manum. & legit eum ih̄s dicens. Volo. mundare.

Et confertim mundata est lepra eius. Et ait illi ih̄s. Vide
nemini dixeris. sed uade ostende te sacerdoti. Et offer
munus. quod praecepit moyses in testimonium illis.

ant Leuit
i Leui
10 xxxiii

Cum autem introisset capharnaum. Accessit ad eum centu
rio. rogans eum & dicens. Dñe. puer meus iacet in domo pa
ralyticus. & male torquetur. Et ait illi ih̄s. Ego ueniam.
& curabo eum. Et respondens centurio. ait. Dñe. non sum
dignus. ut intres sub tectum meum. sed tantum dic uerbo.

Et sanabitur puer meus. Nam & ego homo sum sub potestate.
habens sub me milites. Et dico huic. vade. Et uadit. Et
alio. ueni. Et uenit. Et seruo meo. factus hoc. & factus. Audiens
autem ih̄s miratus est. Et sequentibus sed dixit. Amen dico
uobis. non inueni tantam fidem in israhel.

ant Leui
i Leui
10 xxxiii

Dico autem uobis. quod multi ab oriente & occidente ueniunt.
Et recumbent cum abraham. & isaac. & iacob. in regno caelorum.
Filius autem regni. eicietur in tenebras & exteriores. ibi erit
fletus & stridor dentium.

ant Leui
i Leui

Et dixit ih̄s centurioni. Vade. Et sicut credidisti fiat tibi.
Et sanatus est puer. in illa hora.

ant Leuit
ii xu
i xxxiii

Et cum uenisset ih̄s in domum petri. uidit socrum eius
iacentem & febricitantem. Et ligit manum eius. Et di

fratrum in regionem gerasenorum. occurserunt ei duo
 habentes demonia demonumque exeuntes saevi nimis.
 Ita ut nemo possit transire per uiam illam. Et ecce clama-
 uerunt dicentes. Quid nobis & tibi ihu fili di. uenisti huc
 ante tempus torqueri nos. Erat autem non longe ab illis
 grex porcorum multorum pascent. Demones autem rogabant
 eum dicentes. Si cis nos. mitte nos in gregem porcorum.
 Et ait illis. Ite. At illi & euntes abierunt in porcos. Et ecce
 impetu abiit totus grex per praeceptum in mare. Et mortui sunt
 in aquis. Pastores autem fugerunt. Et uenientes in ciuitatem
 nuntiauerunt omnia. Et de his quid demonia habuerant.
 Et ecce tota ciuitas & ita obuia ihu. Et uis eo rogabant ut
 transiret a sinibus eorum.

E T ASCENDENS IHS IN NAUICULAM

VIII.

transiit. & uenit in ciuitatem suam. Et ecce offerebant
 ei paralyticum. iacentem in lecto. Et uidens ihs fidem illo-
 rum. dixit paralytico. Confide fili. remittuntur tibi
 peccata tua. Et ecce quidam describis. dixerunt in trase.
 hic blasphematur. Et cum uidisset ihs cogitationes eorum.
 dixit. Ut quid cogitatis mala in cordibus uestris. Quid est
 facilius dicere dimittantur tibi peccata. Aut dicere.

surgere & ambulare. Ut sciatis autem. quoniam filius hominis habet
potestatem in terra dimittendi peccata. Tunc ait paralytico.
Surge tolle lectum tuum. & uade in domum tuam. Et surrexit.
& abiit in domum suam. Videntes autem turbae. timuerunt.
Et glorificauerunt deum. quia dedit potestatem talem hominibus.

act lxxi
II
act lxxii
I
act lxxiii
II
act lxxiiii
I
act lxxv

Et cum transiret inde ihesus. uidit hominem sedentem in teloneo mattheum
nomine. Et ait illi. Sequereme. Et surgens. secutus est eum.

Et factum est discumbente eo in domo. ecce multi publicani
& peccatores uenientes. discumbebant cum ihesu. & discipulis eius.
Et uidentes pharisaei. dicebant discipulis eius. Quare cum
publicanis & peccatoribus manducat magister uester?

act lxxviii
II
act lxxviiii
I
act lxxviiii

At ihesus audiens. ait. Non est opus ualentibus medicus. sed
male habentibus. Cunctes autem discite. quid est misericor
diam uolo & non sacrificium. Non enim ueni uocare iustos.
sed peccatores. Tunc accesserunt ad eum discipuli iohannis.
dicentes. Quare nos & pharisaei ieiunamus frequenter.
Discipuli autem tui non ieiunant. Et ait illis ihesus. Numquid
possunt filii sponsi lugere quam diu cum illis est sponsus.
Venient autem dies. cum auferetur ab eis sponsus. & tunc ieiu
nabunt. Nemo autem inmittit commissuram panni ru
dis. in uelamentum uetus. Tollit enim plenitudinem eius

uestimento. & peior scissura fit. Neque mittunt
uinum nouum in utres ueteres. Alioquin. rumpuntur
utres uinum effunditur. & utres pereunt. Sed uinum
nouum in utres nouos mittunt. & ambo conseruantur.

cap. lxxviii

II

cap. lxxviii

L lxxviii

Haec illo loquente ad eos. ecce princeps unus accessit. Et adora-
uit eum dicens. Filiameam modo defuncta est. sed ueni in-
pone manum super eam. & uiu&. Et surgens ih̄s sequeba-
tur eum. & discipuli eius. Et ecce mulier quae sanguinis
fluxum patiebatur duodecim annis. Accessit r̄tro. Et te-
tigit fimbriam uestimenti eius. dicebat enim in tra se.
SIT & igero tantum uestimentum eius. salua ero. At ih̄s
conuersus. & uidentem eam. dixit. Confide filia. fides tua
te salua fecit. Et salua facta est mulier. & illa hora.

Et cum uenisset ih̄s in domum principis. & uidisset tabicinet
& turbam tumultuantem. dicebat. Recedite. non est enī
mortua puella. sed dormit. Et deridebant eum. Et cum
eiecta esset & turba. intrauit & tenuit manum eius. Et surrexit
puella. Et sic fit fama haec. in uniuersam terram illam.

cap. lxxviii

X

sol

Et transeunte inde ih̄s. secuti sunt eum duo caeci. clamantes
& dicentes. Misere re n̄ri fili dauid. Cum autem uenisset &
domum. accesserunt ad eum caeci. Et dicit eis ih̄s. Cre-

ditis quia possum hoc facere uobis. Dicunt ei. utique
dñe. Tunc et igit oculos eorum. dicens. secundum fide
uram fiat uobis. Et aperta sunt oculi illorum. Et com
minatus est eis ih̄s dicens. Videte. ne quis sciatur. Illi autē
exeuntes. diffamauerunt eum in tota terra illa. Egres
sis autem illis. ecce obtulerunt ei hominem mutum demo
nium habentem. Et eiectione demonio locutus est mutus.

Et miratae sunt turbae dicentes. Numquam apparuit sic
in israhel. Pharisei autem dicebant. In principio demo
niorum. eicit demones.

an̄ lxxv
an̄ lxxvi
i. clxxviii

Et circuibat ih̄s ciuitates omnes & castella. docens in syna
gogis eorum. Et praedicans euangelium regni. & curans
omnem languorem. Et omnem infirmitatem.

an̄ lxxvii
an̄ lxxviii

Videns autem turbas misertus est eis. quia erant uexati.
Et iacentes sicut oues non habentes pastorem.

an̄ lxxviiii
i. clxxviii

Tunc dicit discipulis suis. Messis quidem multa. operarii
autem pauci. Rogate ergo dñm messis. ut eiciat operarios
in messem suam.

an̄ lxxviiii
an̄ lxxviiii
i. lxxxvii

ET CONUOCATIS DUODECIM DISCIPULIS
suis. dedit illis potestatem spirituum in mundorum.
ut eicerent eos & curarent omnem languorem & omnem
infirmitatem.

10^m

Duodecim autem apostolorum nomina sunt haec: Pri-

mus. symon quid dicitur petrus. & andreas frater eius.

Jacobus zebedei. Et iohannes frater eius. Philippus. &

bartholomeus. Thomas. Et matheus publicanus. Et

iacobus alphaei. Et thaddeus. Symon cananeus. Et iudas

scariothes. qui & tradidit eum.

Hos duodecim misit ih̄s praecipiens eis. Et dicens. In uiam

gentium ne abieritis. Et in ciuitates samaritanorum ne

intraueritis. sed potius ite ad ues quae perierunt domus istae.

Euntes autem praedicate dicentes. quia adpropinquabit

regnum caelorum. Infirmos curate. mortuos suscite.

leprosos mundate. Demones eicite. gratis accepistis. gra-

tis date. Nolite possidere aurum. neque argentum.

neque pecuniam in zona uestris. Non per am in uia. neque

duas tunicas. Neque calciamenta. neque uirgam.

Oignus est enim operarius cibosuo.

Inquamcumque autem ciuitatem aut castellum intraue-

ritis. interrogate quis in ea dignus sit. Et tibi mande

donec scatis.

Intran-tes autem in domum. salutate eam dicentes.

Pax huic domui. Et si quidem fuerit domus digna. ueniet

paxura super eam. Si autem non fuerit digna. paxura
ad uos reuertetur.

ant lxxvi
II
ant Lu
l cxxvii
& lxxviii

Et quicumque non receperit uos. neque audierit sermones
uostros. & euntes foras de domo uel ciuitate. & ceciderit pul
uerem de pedibus uestris. Amen dico uobis. tolerabilius
erit terrae sodomorum & gomorreorum in die iudicii
quam illi ciuitati.

ant lxxvii
V
l cxxviii

Ecce ego mitto uos. sicut oues in medio luporum. Estote ergo
prudentes sicut serpentes. Et simplices sicut columbae.

ant lxxviii
I
ant cxxviiii
l ccl
lo celi

Cauete autem ab hominibus. Tradent enim uos in conciliis. Et
in synagogis suis flagellabunt uos. Et ad presides & ad reges
ducemini propter me. in testimonium illis & gentibus.

ant lxxviiii
II
ant celi
l cclviii
& celi

Cum autem tradent uos. nolite cogitare quomodo aut quid
loquamini. Dabitur enim uobis in illa hora. quid loqua
mini. Non enim uos estis qui loquimini. sed spiritus patris uestrum
qui loquitur in uobis. Tradet autem frater fratrem in mor
tem. Et pater filium. Et insurgent filii in parentes. Et mortem
eos adficiet. Et eritis odio omnibus. propter nomen meum.

ant lxxviiii
X
sol

Qui autem perseverauerit usque in finem. hic saluus erit.
Cum autem persequerentur uos in ciuitate ista. fugite in aliam.
Amen dico uobis. non consummabitur ciuitas israhel donec
ueniat filius hominis.

Non est discipulus super magistrum. Nec seruus super domi-
num suum. Sufficit discipulo. ut sit sicut magister eius.

Et seruus. sicut dominus eius.

Si patrem familias beelzebub uocauerunt. quanto magis do-
mesticos eius. Ne ergo timeatis eos.

Nihil enim opertum quod non reuelabitur. Et occultum quod non sciatur.

Quod dico uobis in tenebris. dicite in lumine. Et quod in au-
re auditis. praedicate super tecta. Et nolite timere eos
qui occidunt corpus. Animam autem non possunt occidere.

Sed potius seum timeat. qui potest & animam & corpus per-
dere in gehennam. Nonne duo passeret asse ueniunt.
Et unus scillis non cadet super terram sine patre uero.

Vri autem & capilli capitis. omnes numerati sunt. Nolite
ergo timere. multas passeribus meliores estis uos. Omnis
ergo qui confitebitur me coram hominibus. Confitebor & ego
eum coram patre meo. qui est in caelis.

Qui autem negauerit me coram hominibus. Negabo & ego
eum coram patre meo. qui est in caelis.

Nolite arbitrari quia uenerim mittere pacem in terram. **I**
Non ueni pacem mittere sed gladium. Veni enim separare
hominem aduersus patrem suum. Et filiam aduersus

matrem suam . Et nulum aduersus socrum suam . Et inimici
homines domestici eius .

an̄ xcvi
l̄ v
clxxii

Qui amat patrem aut matrem plusquam me . non est me dignus .

Et qui amat filium aut filiam super me . non est me dignus .

Et qui non accipit crucem suam & sequitur me . non est me dignus .

an̄ xcvi
l̄ iii
clxxi
l̄ cu

Qui inuenit animam suam perdet eam . Et qui perdidit
animam suam propter me . inueniet eam .

an̄ xcvi
l̄ i
clxx
l̄ cu

Qui recipit uos . me recipit . Et qui me recipit . recipit eum
qui me misit .

an̄ xcvi
l̄ x
clxx

Qui recipit proph&am in nomine proph&ae . mercedem pro
ph&ae accipiet . Et qui recipit iustum in nomine iusti . mer
cedem iusti accipiet .

an̄ c
l̄ vi
clxxii

Et qui cum que potum dedit uni & minimis istis calicem
aquae frigidae . tantum in nomine discipuli . Amen dico
uobis non perdet mercedem suam .

an̄ ci
l̄ x
clxx

ET FACTUM EST CUM CONSUMMASSET .

ih̄s praecipiens duodecim discipulis suis . transit inde
ut doceret . & praedicaret in ciuitatibus eorum .

an̄ cii
l̄ v
clxxiii

Iohannes autem cum audisset in uinculis opera x̄pi . mit
tens duos de discipulis suis . ait illi . Tu es qui uentu
rus es . An alius . & spectamus . Et respondens ih̄s . ait

illis. Euntēs renuntiate iohanni. quae audistis & uidistis.
Caeci uident. claudi ambulant. leprosi mundantur. Surdi
audiunt. mortui resurgunt. pauperes euangelizantur.
Et beatus est qui non fuerit scandalizatus in me. Illis autē
ab euntibus. coepit ih̄s dicere ad turbas de iohanne. Quid
scistis in desertum uidere. harundinem uento agitatam.
Sed quid scistis uidere. hominem mollibus uestitum.
Ecce qui mollibus uestiuntur. in domibus regum sunt.
Sed quid scistis uidere. proph&am. Etiam dico uobis.

Et plus quam proph&am.

^{art. ciii}
Hic enim est. de quo scriptum est. Ecce ego mitto angelū
^{art. i}
meum ante faciem tuam. qui praeparabit uiam tuam ante te.

^{art. ciiii}
Amen dico uobis. non surrexit inter natos mulierum maior
^{art. lxxi}
iohanne baptista. Qui autem minor est in regno caelorum
maior est illo.

^{art. cu}
Adiebus autem iohannis baptistae usque nunc regnum caelorum
^{art. cxxiii}
uim patitur. Et uolenti rapiunt illud.

^{art. clxi}
Omnes enim proph&ae & lex usque ad iohannem proph&ae
^{art. sol}
uerunt. Et si uultis recipere ipse est helias qui uenturus est.
Qui habet aures audiendi audiat.

^{art. ciii}
Cui autem similem estimabo generationem istam. similis
^{art. lxxiii}
est pueris sedentibus in foro qui clamantes coaequalibus

dicunt · Cecinimus uobis & non saltastis · Lamentauiimus ·
Et non planxistis · Venit autem iohannes · neque manducans ·
neque bibens · Et dicunt demonium habet · Venit filius
hominis manducans & bibens · Et dicunt · Ecce homo uerax
& potator uini · Publicanorum & peccatorum amicus · Et
iustificata est sapientia a filiis suis ·

ant. ciiii
v
l. cxi

Tunc coepit & probare ciuitatibus in quibus factae sunt plurime
uir tutes eius · quia non egissent paenitentiam · Vae tibi corazain ·
vae tibi bethsaida · Quia si in tyro & sydone factae essent uir
tutes quae factae sunt in uobis · Olim in cilicio & cinere paeni
tentiam egissent · Verumtamen dico uobis tyro & sydoni ·
remissius erit in die iudicii quam uobis · Et tu capharnaum ·
numquid usque in caelum & altaueris · usque in infernum discende ·

ant. ciiii
x
sol

Quia si in sodomis factae fuissent uirtutes quae factae sunt in te ·
forte mansissent usque in hanc diem · Verumtamen dico uobis ·
quia terrae sodomorum remissius erit in die iudicii quam tibi ·

ant. cx
v
l. cxviii

IN ILLO TEMPORE RESPONDENS IHS · DIXIT ·
Confiteor tibi pater dñe caeli & terrae · quia abscondisti haec
a sapientibus & prudentibus · & reuelasti ea paruulis · Ita
pater qm̄ sic fuit placitum ante te ·

ant. cx
l. cxviii
l. cxviii
l. cxviii
l. cxviii
l. cxviii

Omnia mihi tradita sunt a patre meo ·

Et nemo nouit filium nisi pater · neque patrem quis nouit

nisi filius. Et cui uoluerit filius reuelare

ant̄ cxiii
x
sol

Venite ad me omnes qui laboratis & honorati estis. Et ego reficiam
uos. Tollite iugum meum super uos. & discite a me quia mitis
sum & humilis corde. Et inuenietis requiem animabus uestris.
Iugum enim meum suauis est. Et onus meum leue est.

ant̄ cxiiii
ii
ant̄ cxv
l

IN ILLO TEMPORE AB IHS SABBATO

xii.

12

per sata discipuli autem eius esurientes. ceperunt uellere
spicas & manducare. Pharisei autem uidentes. dixerunt ei.
Ecce discipuli tui faciunt. quod non licet eis facere sabbatis.

At ille dixit eis. Non legistis quid fecerit dauid quando esuruit
& qui cum eo erant. Quomodo intrauit in domum dei. Et panes
propositionis comedit quos non licebat ei edere. neque his
qui cum eo erant. nisi solis sacerdotibus.

ant̄ cxvi
x
sol

Aut non legistis in lege quia sabbatis sacerdotes in templo sab
batum uiolant. Et sine crimine sunt. Dico autem uobis. quia
templo maior est hic. Si autem scieritis quid est. misericor
diam uolo & non sacrificium. Numquam condempnaste
tis innocentes. Dominus est enim filius hominis & iam sabbati.

ant̄ cxvii
ii
ant̄ cxviii
l

Et cum inde transisset. uenit in synagogam eorum. Et ecce
homo manum habens aridam. Et interrogabant eum di
centes. Si licet sabbatis curare. ut accusarent eum.
Ipse autem. dixit illis. Quis erit & uobis homo qui habeat

ouem unam . Et si ceciderit haec sabbatis in foueam . Nonne
tenebit & leuabit eam . Quantomagis melior est homo oue .
Itaque licet sabbatis benefacere . Tunc ait homini . Extende
manum tuam . Et extendit . Et restituta est sanitas . sicut altera .

III Exeuntes autem pharisaei consilium faciebant aduersus eum .
Quomodo eum perderent .

X Ihs autem sciens recessit inde . Et secuti sunt eum multi & cu-
rauit eos omnes . Et praecipit eis . ne manifestum eum face-
rent . ut adimpleretur quod dictum est . per esaiam proph&am
dicentem . Ecce puer meus quem elegi . dilectus meus in quo
bene conplacuit animae meae . Ponam spm meum super eum
& iudicium gentibus nuntiabit . Non contendet . neque clama-
bit . neque audiet aliquis in plateis uocem eius . Arundinem
quassatam non confringet . Et linum fumigans non extinguet .
Donc eiciat ad uictoriam iudicium . Et in nomine eius gentes

sperabunt .
V Tunc oblatu est ei demonium habens . caecus & mutus . Et cura-
uit eum . ita ut loqueretur & uideret .

VII Et stupebant omnes turbae . Et dicebant . Num quid hic est
filius dauid .

II Pharisaei autem audientes . dixerunt . Hic noneicit demones
nisi in beelzebub principe demoniorum .

Ihs autem sciens cogitationes eorum . dixit eis . Omne regnum diuisum contra se desolabitur . Et omnis ciuitas uel domus diuisa contra se non stabit . Et si satanas satanas eicit . aduersus se diuisus est . quomodo ergo stabit regnum eius . Et si ego in beelzebub eicio demones . filii uiri in quo eiciunt . Ideo ipsi iudices erunt uiri . Si autem ego in spiritu dei eicio demones . Igitur peruenit in uos regnum dei . Aut quomodo potest quisquam intrare in domum fortis . Et uasa eius deripere . nisi prius alligauerit fortem . & tunc domum illius diripiet .

Qui non est mecum contra me est . Et qui non congregat mecum spargit . Ideo dico uobis . Omne peccatum & blasphemia remittetur hominibus . spiritus autem blasphemie non remittetur . Et quicumque dixerit uerbum contra filium hominis . remittetur ei . Qui autem dixerit contra spiritum sanctum . non remittetur ei . neque in hoc saeculo . neque in futuro .

Aut facite arborem bonam . Et fructum eius bonum . Aut facite arborem malam . Et fructum eius malum . Siquidem & fructu arbor cognoscitur . Progenies uiperarum quomodo potestis bona loqui cum sitis mali . & habundantia enim cordis os loquitur .

^{at} ^{ocv}
ⁱ ^v ^{lvi} **B**onus homo de bono thesauro. profert bona. Et malus
homo de malo thesauro. profert mala.

^{at} ^{ocvii}
ⁱ ^x ^{sol} **D**ico autem uobis. qm̄ omne uerbum otiosum quod locuti
fuerint homines. reddent rationem de eo in die iudicii.

Ex uerbis enim tuis iustificaberis. Et ex uerbis tuis condemp
naberis.

^{at} ^{ocviii}
ⁱ ^v ^{ccviii} **T**unc responderunt ei quidam de scribis & pharisaei. dicen
tes. Magister. volumus a te signum uidere.

^{at} ^{ocxiii}
ⁱ ^v ^{ccxiii} **Q**ui respondens. ait illis. Generatio mala & adultera signum
quaerit. Et signum non dabitur ei. nisi signum ionae pro
phetae. Sicut enim fuit ionas in uentre ceti. tribus diebus
& tribus noctibus. Sic erit filius hominis in corde terrae.
tribus diebus & tribus noctibus. Viri uero iste surgent
in iudicio cum generatione ista. et condempnabunt eam.
quia paenitentiam egerunt in praedicatione ionae. Et ecce
plusquam ionas hic. Regina austri surget in iudicio cum
generatione ista. & condempnabit eam. quia uentis a fini
bus terrae audire sapientiam salomonis. Et ecce plusquam
salomon hic.

^{at} ^{ocxviii}
ⁱ ^v ^{ccviii} **C**um autem inmundus sp̄s scierit ab homine. ambulat
per loca arida quaerens requiem & non inuenit. Tunc
dicit. reuertar in domum meam unde sc̄iui. Et ueniens.

inuenit uacantem scopis mundatam & ornata

Tunc uadit. Et adsumit septem alios sp̄s secum nequioresse.

Et intrantes habitant ibi. Et fiunt nouissima hominis illius. peiora prioribus. Sic erit & generationi huic pessime.

Ad huc eo loquente ad turbas. Ecce mater eius & fratres sta-

bant foris quaerentes loquere. Dixit autem ei quidam.

Ecce mater tua & fratres tui foris stant quaerentes te.

At ipse respondens. dicenti sibi ait. Quae est mater mea

et quisunt fratres mei. Et extendens manum in discipu-

los suos. dixit. Ecce mater mea & fratres mei. Quicum-

que enim fecerit uoluntatem patris mei qui in caelis est.

ipse meus. & frater & soror & mater est.

IN ILLO DIE EXTENSUS IHS DE DOMO **XIII**

sedebat secus mare. Et congregatae sunt ad eum turbae multae.

ita ut in nauiculam ascendens sederet. Et omnis turba

stabat in litore. Et locutus est eis multa in parabolis dicens.

Ecce exiit quiseminat seminare. Et dum seminat. quaedam ceci-

derunt secus uiam. Et uenerunt uolucres & comederunt ea.

Alia autem ceciderunt in p̄rosa. ubi non habebat terram

multam. Et continuo exortasunt quia non habebant

altitudinem terrae. Sole autem orto. estuauerunt.

Et quia non habebant radicem aruerunt. Alia autem

ceciderunt in spinas. Et creuerunt spine & suffocauerunt ea. Alia autem ceciderunt in terram bonam. & dabant fructum. Aliud centesimum. Aliud sexagesimum. Aliud tricesimum. Qui habet aures audiendi audiat. Et accedentes discipuli. dixerunt ei. Quare in parabolis loqueris eis. Qui respondens. ait illis. Quia uobis datum est nosse mysteria regni caelorum. illis autem non est datum.

Qui enim habet dabitur ei. Et habundabit. Qui autem non habet. Et quod habet auferetur ab eo.

Ideo in parabolis loquor eis. quia uidentes non uident & audientes non audiunt. neque intellegunt.

Et adimpleretur in eis propheta esaiæ dicens. Audi tu audis. & non intellegis. Et uidentes uidebitis & non uidebitis. In crassatum est enim cor populi huius. Et auribus grauitus audierunt. & oculos suos cluserunt. Ne quando uideant oculis. Et auribus audiant. & corda intellegant. Et conuertantur & sanentur.

Vri autem beati oculi qui uident. Et aures uræ qui audiunt. Amen qui ppe dico uobis. Quia multi prophæe & iusti cupierunt uidere quae uident & non uiderunt. Et audire quae auditis & non audierunt.

Vos ergo audite parabolam seminantis. Omnis qui

audit uerbum regni & non intellegit. venit malus
 & rapit quod seminatum est in corde eius. hic est
 qui secus uiam seminatus est. Qui autem super pe-
 trofa seminatus est. hic est qui uerbum audit &
 continuo cum gaudio accipit illud. Non habet au-
 tem in se radicem sed est temporalis. Facta au-
 tem tribulatione & persecutione propter uerbum
 continuo scandalizatur. Qui autem est semina-
 tus in spinis. hic est qui uerbum audit & solli-
 tudo saeculi istius & fallacia diuitiarum suffocat
 uerbum & sine fructu efficitur. Qui uero in terra
 bonam seminatus est. hic est qui audit uerbum & in-
 tellegit. & fructum affert. Et facit aliud quidem
 centesimum. Aliud autem sexagesimum. Aliud
 uero tricesimum.

Aliam parabolam proposuit illis dicens. Simile
 factum est regnum caelorum homini qui semina-
 uit bonum semen in agro suo. Cum autem dormirent
 homines. venit inimicus eius & super seminauit
 zizania in medio tritici & abiit. Cum autem
 creuisset herba & fructum fecisset. tunc apparu-
 erunt & zizania. Accedentes autem serui patris

familias. dixerunt ei. Dñe. nonne bonum semen semi-
nasti in agro tuo. unde ergo habet & zizania. Et ait illis.
Inimicus homo hoc fecit. Serui autem dixerunt ei.
Vis imus & colligimus ea. Et ait. Non. Ne forte colligen-
tes zizania. Eradicetis simul cum eis & triticum.
Sinite utraque crescere usque ad messem. Et in tempore
messis dicam messoribus. Colligite primum zizania.
& alligate ea fasciculos ad comburendum. Triticum
autem. congregate in horreum meum.

or̄ cccviii
ii
m̄ xlvi
i cleviii

Aliam parabolam proposuit eis dicens. Simile est re-
gnum caelorum grano sinapis quod accipiens homo
seminavit in agro suo. quod minimum quidem est omni-
bus seminibus. Cum autem creverit maius est omnibus
herbaribus. & fit arbor. ita ut volucres caeli veniant &
habitent in ramis eius.

or̄ cccviii
v
i cleviii

Aliam parabolam locutus est eis. Simile est regnum
caelorum fermento quod acceptum mulier abscondit
in farinae satis tribus. donec fermentatum est totum.

or̄ cccviii
vi
or̄ xlv

Haec omnia locutus est ih̄s in parabolis ad turbas. &
sine parabolis non loquebatur eis. Ut impleretur
quod dictum erat per prophetam dicentem. Aperiam
in parabolis os meum. Et uentabo abscondita a consti-
tutione mundi.

Tunc dimissis turbis uenit in domum. Et accesserunt
 ad eum discipuli eius dicentes: Disserenobis parabolam
 zizaniorum agri. Qui respondens ait: Qui seminat bo
 num semen est filius hominis. Ager autem est mundus.
 Bonum uero semen. hi sunt filii regni. Zizania autem
 filii sunt nequam. Inimicus autem qui seminauit ea
 est diabolus. messis uero consummatio saeculi est.
 Messores autem angeli sunt. Sicut ergo colliguntur zi
 zania & igni comburuntur. sic erit in consummatione
 saeculi. Mittet & filius hominis angelos suos. Et colligent
 de regno eius omnia scandala & eos qui faciunt iniquita
 tem. Et mittent eos in caminum ignis. ibi erit fletus
 & stridor dentium. Tunc iusti fulgebunt sicut sol in
 regno patris eorum. qui habet & aures audiendi audiat.
 Simile est regnum caelorum thesauro abscondito in agro.
 quem qui inuenit homo abscondit. Et praegaudio illius
 uadit & uendit uniuersa quae habet & emit agrum illu.
 Iterum simile est regnum caelorum homini negotiato
 ri. quaerenti bonas margaritas. Inuenta autem una
 pretiosa margarita. Abiit & uendit omnia quae
 habuit & emit eam. Iterum simile est regnum cae
 lorum sagenae missae in mare. Et & omni genere pisciu

congreganti. Quam cum implerent & educentes & **T**
secus litus sedentes. Elegerunt bonos in uasa. malos
autem foras miserunt. Sic erit in consummatione
saeculi. Exhibunt angeli. & separabunt malos de medio
iustorum. Et mittent eos in camino ignis. ibi erit
fletus & stridor dentium. Intellexistis haec omnia.

an̄ cel
an̄ l
l̄ xxviii
l̄o lxxiii

Et ueniens in patriam suam docebat eos in synagogis eorum.
Ita ut mirarentur & dicerent. Unde huic sapientia
haec & uirtutes. Nonne hic est fabri filius. nonne
mater eius dicitur maria. Et fratres eius iacobus
& ioseph et simon & iudas. Et sorores eius non
ne omnes apud nos sunt. Unde ergo huic omnia ista
& scandalizabantur in eo.

an̄ cel
an̄ l
l̄ xxi
l̄o xxxv

Ihs autem dixit eis. Non est propheta sine honore
nisi in patria sua & in domo sua. Et non fecit ibi
uirtutes multas propter incredulitatem illorum.

an̄ cel
an̄ l
l̄ lxxvii
l̄o xc

IN ILLO TEMPORE AUDIUIT HERODES
tetrarcha famam ihu. Et ait pueris suis. Hic est

.XIII.

le

iohannes baptista . ipse surrexit a mortuis . Et ideo
uirtutes operantur in eo .

Herodes enim tenuit iohannem & alligauit eum . Et po-
suit in carcere propter herodiam uxorem fratris
sui . Dicebat enim illi iohannes . Non licet tibi habere
eam . Et uolens illum occidere . timuit populum . quia
sicut proph&am eum habebant .

Die autem natalis herodis saltauit filia herodidis
in medio . Et placuit herodi . Vnde cum iuramento
pollicitus est ei dare . quodcumque postular& ab eo .
At illa praemonita a matre sua . Da mihi inquit hic
in disco caput iohannis baptistae . Et contristatus
est rex . propter iuramentum autem & eos qui pariter
recumbebant iussit dari . Misit que & decollauit
iohannem in carcere . Et adlatum est caput eius in
disco . Et datum est puellae et tulit matris suae .

Et accedentes discipuli eius tulerunt corpus . & sepe-
lierunt illud et uenientes nuntiauerunt ihu .

Quod cum audisset ihs recessit inde in nauicula . in lo-
cum desertum seorsum . Et cum audissent turbae
secutaesunt eum pedestres decemtatibus . Et sciens
uidit turbam multam . & miseratus est eius . Et curauit

languidos eorum .

an̄ celum
an̄ I
an̄ leui
l̄ xxi
lō elum

Vespere autem facto accesserunt ad eum discipuli eius dicen-
ter. Desertus est locus & hora iam praeterit. Dimitte
turbas ut euntes in castram emant sibi escas. Ihs̄ autem **H**
dixit eis. Non habent necesse ire. Date illis uos manduca-
re. Responderunt ei. Non habemus hic nisi quinque
panes & duos pisces. Qui ait eis. Afferte illos mihi hic.
Et cum iussisset & turbam discumbere super fenum. accep-
tis quinque panibus & duobus piscibus. Aspiciens in
caelum benedixit & fregit. Et dedit discipulis panes.
discipuli autem turbis. Et manducauerunt omnes &
saturati sunt. Et tulerunt reliquias duodecim cophinos
fragmentorum plenos. Manducantium autem fuit
numerus quinque milia uirorum. Exceptis mulieribus
Et paruulis.

an̄ celum
an̄ VI
an̄ leui

El statim iussit discipulos ascendere in nauiculam. Et prae-
cedere eum trans fr̄dum donec dimitteret & turbas.

an̄ celum
an̄ II
an̄ leui
l̄ xxi

Et dimissa turba. Ascendit in montem solus orare.

an̄ celum
an̄ III
an̄ leui
lō li

Vespere autem facto. solus erat ibi. Nauicula autem
in medio mari iactabatur fluctibus. Erat enim con-
trarius uentus. Quarta autem uigilia noctis. uenit
ad eos ambulans super mare. Et uidentes eum supra
mare ambulantem. turbati sunt dicentes. Quia fantasma

maest. Et pro timore clamauerunt. Statimque ih̄s
locutus est dicens. Habete fiduciam. Ego sum. nolite
timere.

Respondens autem petrus. dixit. Dñe. si tu es iubeme
uenire ad te super aquas. At ipse ait. Veni. Et descen
dens petrus de nauicula. ambulabat super aquam ut
ueniret ad ihm̄. Videns uero uentum ualidum. timuit.
Et cum cepisset mergi. clamauit dicens. Dñe. saluum me
fac. Et continuo ih̄s extendens manum. adprehendit
eum. Et ait illi. Modicæ fidei quare dubitasti.

Et cum ascendissent in nauiculam. cessauit uentus.
Qui autem in nauicula erant. venerunt & adorauerunt
eum dicentes. Vere. filius dñi es.

Et cum transisset. venerunt in terram gennezar.
Et cum cognouissent eum uiri locullius. miserunt in
uniuersam regionem illam. Et optulerunt ei omnes male
habentes. Et rogabant eum. ut uel simbriam uesti
menti eius tangerent. Et quicumque tangerunt

salui facti sunt. xv.

TUNC ACCESSERUNT AD EUM ABBIERO
solymit scribae & pharisaei. dicentes. Quare disci
puli tui transgrediuntur traditionem seniorum.

Non enim lauant manus suas cum panem manducant.
Ipse autem respondens. At illis. Quare & uos transgre-
dimini mandatum dñi propter traditionem ueram.

Nam dñs dixit. Honora patrem & matrem. Et qui male
dixerit patri uel matri. morte moriatur. Vos autem
dicitis. Quicumque dixerit patri uel matri. munus
quodcumque est & me tibi proderit. Et non honorifi-
cauit patrem suum aut matrem suam. Et irritum
fecistis mandatum dñi. propter traditionem ueram.

Hypocritae. bene propheta ait de uobis esaias dicens.
Populus hic labiis me honorat. Cor autem eorum longe
est a me. Sine causa autem colunt me. docentes doctri-
nas mandata hominum. Et conuocatis ad se turbis.
dixit eis. Audite. Et intellegite. Non quod intrat in os
inquinat hominem. sed quod procedit & ore hoc
inquinat hominem.

cl u
x
sol

Tunc accedentes discipuli eius. dixerunt ei. Scis quia
pharisaei audito uerbo scandalizati sunt. At ille
respondens. At. Omnis plantatio quam non planta-
uit pater meus caelestis. eradicabitur.

cl ui
v
l
Lun

Si uide illor. caecisunt duces caecorum. Caecus autem
si caeco ducatum prestet. Ambo in foueam cadunt.

v

act clui
VI
act lxxii

Respondens autem petrus. dixit ei. Ediffere nobis parabolan istam. At ille dixit. Adhuc & uos sine intellectu estis. Non intellegitis. quia omne quod in os intrat in uentrem uadit. Et in secessum emittitur. Quae autem procedunt de ore de corde & eunt. Et ea coinquinant hominem. De corde enim & eunt cogitationes male. homicidia. adulteria. fornicationes. furta. falsa testimonia. blasphemiae. haec sunt quae coinquinant hominem. Non lotis autem manibus manducare. non coinquinat hominem. Et egressus inde ihs. secessit in partes tyri & sidonis. Et ecce mulier cananea a finibus illis egressa. clamauit dicens ei. Misere mei dñe fili dauid. filia mea male ademonio uexatur. Qui non respondit ei uerbum. Et accedentes discipuli eius. rogabant eum dicentes. Dimitte eam. quia clamat post nos.

act clui
V
i coxii

Ipse autem respondens. ait. Non sum missus. nisi ad oues quae perierunt domus israhel.

act clui
VI
act lxxii

At illa uenit. Et adorauit eum dicens. Dñe. Adiuuame. Qui respondens. ait. Non est bonum sumere panem filiorum & mittere canibus. At illa dixit. Etiam dñe. Nam & catelli edunt de micis quae cadunt de mensa.

dominorum suorum. Tunc respondens ih̄s. At illi.
O mulier magna est fides tua. fiat tibi sicut uis. Et sana
ta est filia eius & illa hora.

an̄ ele
VI
an̄ lxxvi

Et cum transisset inde ih̄s. Venit secus mare galileae.
Et ascendens in montem sedebat ibi. Et accesserunt
ad eum turbae multae. habentes secum mutos. caecos.
claudos. debiles. Et alios multos. Et proiecerunt eos ad pe
des eius & curauit eos. ita ut turbae mirarentur. Videntes
mutos loquentes. claudos ambulantes. caecos uidentes.
Et magnificabant d̄m israhel.

xvi.

Ih̄s autem conuocatis discipulis
suis. dixit. Misereor turbae. quia triduo iam perse
uerant mecum & non habent quod manducent. Et di
mittere eos ieiunos nolo. ne deficiant in uia. Et dicunt ei
discipuli. Vnde ergo nobis in deserto panes tantos ut sa
turemus turbam tantam. Et ait illis ih̄s. Quot panes
habetis. At illi dixerunt. Septem. et paucos pisciculos.
Et praecepit turbae. ut discumberet & super terram.
Et accipiens septem panes & pisces. Et gratias agens.
fregit & dedit discipulis suis. Et discipuli dederunt
populo. Et comederunt omnes. Et saturati sunt.

Et quod superfuit de fragmentis. Tulerunt septem
sportas plenas. Erant autem qui manducauerunt
quatuor milia hominum. Extra paruulos & mulieres.

Et dimissa turba. ascendit in nauiculam. Et uenit in fines magadan.

Et accesserunt ad eum pharisei & sadducei temptantes.

Et rogauerunt eum. ut signum de caelo ostenderet eis.

At ille respondens. ait eis. Facto uespere dictis serenum
erit. rubigundum est enim caelum. Et mane hodie
tempestas. rutilat enim triste caelum. Faciem ergo celi
diuicare nostis. signa autem temporum non potestis.

Generatio mala & adultera signum quaerit. Et signum
non dabitur ei. nisi signum ionae. Et relictis illis. abiit.

Et cum uenissent discipuli eius trans fructum. oblati sunt
panes accipere.

Quid dixit illis. Intuemini & caute a fermento phariseorum
& sadduceorum.

At illi cogitabant inter se dicentes. Quia panes non accipi-
mus. Sciens autem ih̄s dixit. Quid cogitatis inter uos
modicae fidei quia panes non habetis. Nondum intelle-
gitis neque recordamini quinque panum & quinque
milia hominum. Et quot cophinos sumpsistis. neque

16

septem panum & quatuor milia hominum. Et quot
sportas sumpsistis. Quare non intellegistis. quia non
de pane dixi uobis. Cauete a fermento phariseorum
& sadduceorum. Tunc intellexerunt quia non dixerit
cauendum a fermento panum. sed a doctrina phariseo-
rum & sadduceorum.

cor
an.
l.
to

clcu
lanti
xxvii
lxxviii

VENIT AUTEM IHS IN PARTES CESARAE PHILIPPI. ET INTERROGA-
bat discipulos suos dicens. Quem dicunt homines esse
filium hominis. At illi dixerunt. Alii iohannem bap-
tistam. Alii autem heliam. Alii uero hieremiam. Aut
unum ex prophetis. Dicit illis ihs. Vos autem quem me
esse dicitis. Respondens simon p&rus. dixit. Tu es xps
filius diuini.

cor
sol

clcu
x

RESPONDENS AUTEM IHS. DIXIT EI. BEATUS ES SYMON
bariona. quia caro & sanguis non reuelauit tibi. sed
pater meus qui in caelis est. Et ego dico tibi. Quia tu es
p&rus & super hanc p&ram. aedificabo ecclesiam meam.
Et portae inferi. non praeualebunt aduersus eam.
Et tibi dabo clauis regni caelorum. Et quodcum que
ligaueris super terram. Erit ligatum in caelis. Et
quodcum que solueris super terram. Erit solutum
in caelis.

Tunc praecepit discipulis suis ut nemini dicerent
quia ipse esset ih̄s xp̄s. Exinde coepit ih̄s ostendere
discipulis suis. quia oportet & eum ire hierosolymam.
Et multa pati a senioribus & scribis. Et principibus sacer
dotum. Et occidi. Et tertia die resurgere.

¶ Et assumens eum p̄trus. cepit increpare illum dicens.
Absit a te dñe. non erit tibi hoc. qui conuersus dixit p̄tro.
Vade post me satanas scandalum es mihi quia non sapis ea
quaed sunt. sed ea quaehominum.

Tunc ih̄s dixit discipulis suis. Siquis uult post me uenire.
Abneg& sem& ipsum. Et tollat crucem suam. Et sequatur me.
Qui enim uoluerit animam suam saluam facere. perd& eam.
Qui autem perdidit animam suam propter me. inueni&
eam. Quid enim prodest homini si mundum uniuersum
lucr&ur. Anima uero suae d&rimētum patiatur. Aut
quam dabit homo commutationem pro anima sua.

Filius enim hominis uenturus est in gloria patris sui cum
angelis suis. Et tunc redd& unicuique secundum opera eius.

Amen dico uobis. sunt quidam de hic stantibus qui non gusta
bunt mortem. donec uideant filium hominis uenientem

in regno suo.

XVII **ET POST DIESEX AD SUMMITIBUS PETRUM**

& iacobum. Et iohannem fratrem eius. Et ducit illos in montem & celsum seorsum. Et transfiguratus est ante eos. Et resplenduit facies eius sicut sol. uestimenta autem eius facta sunt alba sicut nix. Et ecce apparuit illis moyses & helias. cum eo loquentes. Respondens autem petrus. dixit ad ihm. Dne. bonum est nos hinc esse. si uis faciamus hic tria tabernacula. Tibi unum. & moysi unum. Et heliae unum. Adhuc eo loquente. ecce nubes lucida obumbravit eos. Et ecce uox de nube dicens. Hic est filius meus dilectus. in quo mihi bene conplacui. ipsum audite. Et audientes discipuli. ceciderunt in faciem suam & timuerunt ualde. Et accessit ih̄s & tetragite eos. dixitque eis. Surgite. Et nolite timere. Leuantes autem oculos suos. neminem uiderunt. nisi solum ihm. Et descendens illis de monte. praecepit ih̄s dicens. Nemini dixeritis uisionem. donec filius hominis a mortuis resurgat.

an. clviii
VI
an. lxxviii

ET interrogauerunt eum discipuli dicentes. Quid ergo scribe dicunt. quod heliam oportet primum uenire. At ille respondens. ait eis. Helias quidem uenturus est. Et restitit & omnia. Dico autem uobis. Quia

helias iam uenit. & non cognouerunt eum. sed fecerunt in eo quaecumque uoluerunt. Sic & filius hominis. passurus est a uestris. Tunc intellexerunt discipuli. quia de iohanne baptista dixisset eis.

Et cum uenisset ad urbem. accessit ad eum homo genibus prouolutus ante eum dicens. Domine. miserere filio meo quia lunaticus est. Et male patitur. Nam sepe cadit in ignem. Et crebro in aquam. Et optuli eum discipulis tuis. Et non potuerunt curare eum. Respondens ih̄s. ait. O generatio incredula & peruersa. quousque ero uobiscum. usquequo patiar uos. Adfer te huc illud ad me. Et increpauit illum ih̄s. Et exiit ab eo demonium.

Et curatus est puer & illa hora.

Tunc accesserunt discipuli ad ih̄m secretim. Et dixerunt. Quare nos non potuimus eicere illum? Dicit illis. Propter incredulitatem uestram. Amen quippe dico uobis. si habueritis fidem sicut granum sinapis. dicetis monti huic. transi hinc. et transibit. Et nihil impossibile erit uobis. Hoc autem genus non eicitur. nisi

per orationem & ieiunium.

Conuersantibus autem eis in galilea. dixit illis ih̄s.

Filius hominis tradendus est in manus hominum.
Et occidendum. Et tertio die resurgens. Et contristatus
sunt uehementer.

^{ait} ^{elacuit} **E** ^x ^{sol} cum uenissent capharnaum. Accesserunt qui di-
dragma accipiebant ad petrum. Et dixerunt ei. Ma-
gister uir non soluit didragma. ait. Etiam. Et cum
intraisset in domum. praeuenit eum ihesus dicens. Quid
tibi uidetur simon. Reges terrae a quibus accipiunt
tributum uel censum. A filiis suis an ab alienis. Et ille
dixit. Ab alienis. Dixit illi ihesus. Ergo liberi sunt filii.
ut autem non scandalizemus eos uade ad mare et mitte
animum. Et eum piscem qui primus ascenderit tolle.
Et aperto ore eius inuenies staterem. illum sumens.

da eis pro me & te.

T XVIII.

18

^{ait} ^{elacuit} **I** ⁱⁱ ^{ait} ^{sol} **N** **I** **L** **L** **A** **H** **O** **R** **A** **A** **C** **C** **E** **S** **S** **E** **R** **U** **N** **T** **D** **I** **S** **C** **I** **P** **U** **L** **I**
ad ihesum dicentes. Quis putas maior est in regno caelo-
rum. Et aduocans ihesus paruulum. statuit eum in me-
dio eorum. Et dixit. Amen dico uobis. Nisi conuersi
fueritis & efficiamini sicut paruuli. non intrabitis
in regnum caelorum. Quicumque ergo humilia-
uerit se sicut paruulus iste. hic est maior in regno

caelorum · Et quis susceperit unum paruulum
talem in nomine meo me suscipit ·

si eliam
li
occurit
i. occurit

Qui autem scandalizauerit unum de pusillis istis
qui in me credunt · & pedit ei ut suspendatur mola
asinaria in collo eius · Et dimergatur in profundum
maris · Vae mundo ab scandalis · Necessesse est enim · ut
ueniant scandala · Verumtamen · uae homini per
quem scandalum uenit ·

si eliam
vi

Si autem manus tua uel pes tuus scandalizat te · Abscede
eum & proice ab te · Bonum tibi est ad uitam ingredi
debilem uel clodum · quam duas manus uel duos pedes
habentem · mitti in ignem aeternum · Et si oculus tuus
scandalizat te · Erue eum · & proice ab te · Bonum tibi est
unum oculum habentem in uitam intrare · quam duos ocu
los habentem mitti in gehennam ignis ·

si eliam
x
st

Videte ne condemnatis unum sceleris pusillis · Dico enim uobis ·
quia angeli eorum in caelis semper uident faciem patris
mei · qui in caelis est · Venit enim filius hominis saluare
quod perierat ·

si eliam
v
i. eliam

Quid uobis uidetur si fuerint alicui centum oues · Et terraue
rit una sceleris · Nonne relinquet nonaginta nouem in mon

tibus & vadit quaerere eam quae errauit. Et si contigerit
ut inueniat eam: Amen dico uobis. qui agaudet super eam
magis quam supra nonaginta nouem quae non errauerunt.
Sic non est uoluntas ante patrem uirum qui in caelis est. ut
pereat unus de pusillis istis.

ant. clxxxiii
i. v.

Si autem peccauerit in te frater tuus. Vade & corripue eum
inter te & ipsum solum. Si te audierit. lucratus eris fratri tuo.

ant. clxxxiii
x. sol.

Si autem non te audierit. adhibe tecum adhuc unum uel
duos. ut in ore duorum testium uel trium. sit & omne
uerbum. Quod si non audierit eos. dic ecclesiae. Si autem
ecclesiam non audierit. sit tibi sicut & hnicus & publicanus.

ant. clxxxv
lo. cccc.

Amen dico uobis. quaecumque alligaueritis super terram.
erunt ligata & in caelo. Et quaecumque solueritis super
terram. erunt soluta & in caelo.

ant. clxxxv
x. sol.

Iterum dico uobis. quia si duo & uobis consenserint super
terram de omni re quamcumque p&terint. si & illis papa
tremeo qui in caelis est. Vbi enim sunt duo uel tres
congregati in nomine meo. ibi sum in medio eorum.

ant. clxxxv
i. v.

Tunc accedens p&rus ad eum. dixit. Dne. quoties pecca
uit in me frater meus. Et dimittam ei usque septies. Dicit
illi ih̄s. Non dico tibi usque septies. sed usque septuagies
septies.

IDEO AD SIMILATUM EST REGNUM XVIII.

caelorum homini regi. qui uoluit rationem ponere cum
seruis suis. Et cum cepisset rationem ponere. oblatuſ est ei
unus qui debebat decem milia talenta. Cum autem non
haberet unde redderet. iussit eum dominus uendari & uxorem
eius & filios. Et omnia quae habebat & reddi. Pro
cidens autem seruus ille. orabatur eum dicens. [†] Pacientiam
habe in me. Et omnia reddam tibi. Ille autem. Noluit.
sed abiecit eum in carcerem. donec redderet debitum.

Videntes autem conserui eius quae fiebant. contristati sunt
ualde. Et uenerunt. & narrauerunt domino suo. omnia
quae facta fuerant. Tunc uocauit illum dominus suus.
Et ait illi. Serue nequam. omne debitum dimisit tibi quoniam
rogasti me. Non oportuit & te misereri conser
ui tui. sicut & ego tui miseratus sum. Et iratus dominus
eius. tradidit eum tortoribus. quoad usque redderet
uniuersum debitum. Sic & pater meus caelestis faciet
uobis. si non remiseritis unusquisque fratri suo decordi
bus uestris.

ET factum est cum consummasset ih̄s sermones istos mi
grauit a galilea & uenit in fines iudaeae trans iordanem.

h Pacientiam habe in me. & omnia reddam tibi. Miseratus autem dominus seruus illius dimi
sit eum. & debita dimisit ei. Egressus autem seruus ille. inuenit unum de conseruis
suis. qui debebat centum denarios. Et tenens. suffocabat eum dicens.
redde quod debes. Respondens conseruus eius. rogabat eum dicens.

Et secutaesunt eum turbae multae & curauit eos ibi.
Et accesserunt ad eum pharisaei temptantes eum & di-
centes. Sicut homini dimittere uxorem suam qua-
cumque & causa. Qui respondens. ait eis. Non legis-
tis quia qui fecit ab initio masculum & feminam fecit eos.
& dixit. Propter hoc dimitte homo patrem & matrem.
Et adhaerebit uxori suae & erunt duo in carne una. itaque
iam non sunt duo sed unacaro. Quod ergo dominus coniunxit.
homo non separat. Dicunt illi. Quid ergo moyses man-
dauit dari libellum repudii & dimittere. Ait illis.
Quoniam moyses adduriam cordis uestrae permisit uobis dimit-
tere uxores uestras. Ab initio autem non fuit sic.

^{an} ^{oc}
II ^{an} ^{cu} **D**ico autem uobis. Quia qui cum que dimiserit uxorem
ⁱ ^{ocui}
suam nisi ob fornicationem & aliam dixerit moechatur.
Et qui dimissam dixerit moechatur.

^{an} ^{oc}
X ^{sol} **D**icunt ei discipuli eius. Si ita est causa homini cum
uxore. non expedit nubere. Quid dixit. Non omnes
capiunt uerbum istud. sed quibus datum est. Sunt
enim eunuchi quidem a matris utero sic nati sunt.
Et sunt eunuchi qui facti sunt ab hominibus. Et sunt
eunuchi qui se ipsos castrauerunt propter regnum

caelorum . qui potest capere capiat .

Tunc oblati sunt ei paruuli ut manus eis inponeret & dora
 r& . discipuli autem increpabant eos . Ihs uero ait
 eis . Sinite paruulos . & nolite eos prohibere ad me
 uenire . Talium est enim regnum caelorum . Et cum
 inposuisset eis manus . Abiit inde .

Et ecce unus accedens . Ait illi . Magister bone . quid
 boni faciam . ut habeam uitam a&ernam . Quid dixit .
 Quid me interrogas de bono . unus est bonus d& . Si autem
 uis ad uitam ingredi . serua mandata . Dicit illi . Quae .
 Ihs autem dixit . Non homicidium facies . non adulte
 rabis . non facies fur tum . non falsum testimonium dices .
 Honora patrem & matrem . Et diliges proximum tuum
 sicut te ipsum . Dicit illi adulescens . Omnia haec custo
 diui . quid adhuc mihi deest .

Ait illi ihs . Si uis perfectus esse . uade uende quae ha
 bes & da pauperibus . Et habebis thesaurum in caelo
 & ueni sequereme .

Cum audisset autem adulescens uerbum abiit tristis .
 erat enim habens multas possessiones . Ihs autem dixit
 discipulis suis . Amen dico uobis . quia diues difficile

intrabit in regnum caelorum. Et iterum dico uobis.
facilius camelum per foramen acus transire. quam di
utem intrare in regnum caelorum. Auditis autem his
discipuli mirabantur ualde dicentes. Quis ergo poterit
saluus esse. Aspiciens autem ih̄s. dixit illis. Apud homi
nes hoc impossibile est. Apud d̄m autem omnia possi
bilia sunt. Tunc respondens p̄trus. dixit ei. Ecce
nos reliquimus omnia & secuti sumus te. quid ergo erit nobis.

an̄
ccxi
x
sol

Ih̄s autem dixit illis. Amen dico uobis. quod uos qui se
cuti estis me in regeneratione. Cum sederit filius ho
minis in sede maiestatis suae.

an̄
ccxii
v
sol

Sedebitis & uos super sedes duodecim. iudicantes duo
decim tribus israel.

an̄
ccxiii
ii
an̄
cc
i
ccxii

Et omnis qui reliquit domum uel fratres. Aut sorores.
Aut patrem. Aut matrem. Aut uxorem. Aut filios.
Aut agros. propter nomen meum. centuplum accipiet &

& uitam aeternam possidebit.

an̄
ccxiv
ii
an̄
ccv
i
ccxiii

MULTI AUTEM ERUNT PRIMI

xx.

et nouissimi primi.

an̄
cc
x
sol

Simile est regnum caelorum homini patri familias.
Qui exit primos mane. conducere operarios in uine

am suam · Conuentione autem facta cum opera
 rijs & denario diurno · misit eos in uineam suam ·
 Et egressus circa horam tertiam · uidit alios stantes
 in foro otiosos · Et illis dixit · Ite & uos in uineam ·
 Et quod iustum fuerit · dabouobis · Illi autem · Abie
 runt · Iterum autem & it circa sextam & nonam hora
 & fecit similiter · Circa undecimam uero & it · Et in
 uenit alios stantes · Et dicit illis · Quid hic statis tota die
 otiosi · Dicunt ei · quia nemo nos conduxit · Dicit illis ·
 Ite & uos in uineam · Cum sero autem factum esset · dicit
 dñs uineae procuratoris suo · Voca operarios · Et redde
 illis mercedem · Incipiens a nouissimis · usque ad pri
 mos · Cum uenissent ergo qui circa undecimam horam
 uenerant · Acceperunt singulos denarios · Venientes
 autem & primi · Arbitrati sunt · quod plus essent accep
 turi · Acceperunt autem & ipsi · singulos denarios ·
 Et accipientes · murmurabant aduersus patrem famili
 as dicentes · Hi nouissimi una hora fecerunt · et pares
 illos nobis fecisti · qui portauimus pondus diei & estus ·
 At ille respondens · vni eorum dixit · Amice · non facio
 tibi iniuriam · Nonne & denario conuenisti mecum ·

Tolle quod tuum est & uade. Volo autem & huic nouis-
simo dare. sicut & tibi. Aut non licet mihi quod uolo
facere. An oculus tuus nequam est. quia ego bonus sum.
Sicerunt nouissimi primi. Et primi nouissimi.
Multi enim sunt uocati. pauci autem electi.

107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

II

Et ascendens ih̄s hierosolymam. Assumpsit duodecim
discipulos sec̄o. Et ait illis. Ecce ascendimus hie-
rosolymam. Et filius hominis tradetur principibus
sacerdotum & scribis. Et condemnabunt eum morte.
Et tradent eum gentibus. ad deludendum. Et flagellan-
dum. Et crucifigendum. Et tertia die resurg&

VI

Tunc accessit ad eum mater filiorum zebedaei cum
filii suis. Adorans. Et p̄ens aliquid ab eo. Quid dixit ei.
Quid uis. Ait illi. Dicit sedeat hi duo filii mei. unus
ad dexteram tuam. Et unus ad sinistram in regno tuo.
Respondens autem ih̄s. dixit. Nescitis quid p̄atis.
Potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum. Di-
cunt ei. possumus. Ait illis. Calicem quidem
meum bib&is. sedere autem ad dexteram meam & si-
nistram. non est meum dare uobis. sed quibus para-
tum est a patre meo.

art. cxxii
art. cxxiii
i. cclv

Et audientes decem . indignati sunt de duobus fratri-
bus . Ihs autem uocauit eos ad se . Et ait . Scitis quia
principes gentium dominantur eorum . Et qui maiores
sunt potestatem seruant in eos . Non ita erit inter uos .
Sed qui cum que uoluerit inter uos maior fieri . sit ur
minister . Et qui uoluerit inter uos primus esse . erit
uester seruus .

art. cxxiiii
art. cxxv
i. cclvi
i. cclvii
i. cclviii
i. cclviiii

Sicut filius hominis . non uenit ministrari . sed ministra-
re . Et dare animam suam . redemptionem pro multis .

Et egredientibus illis ab hiericho . secuta est eum tur-
ba multa . Et ecce duo caeci sedentes secus uiam . Au-
dierunt quia ihs transit & . Et clamauerunt dicentes .
Dne . miserere nri fili dauid . Turba autem increpabat
eos ut tacerent . At illi . magis clamabant dicentes .
Dne . miserere nri fili dauid . Et stetit ihs & uocauit eos .
Et ait . Quid uultis ut faciam uobis ? Dicunt illi . Dne .
ut aperiantur oculi nri . Misertus autem eorum ihs .
tigit oculos eorum . Et confestim uiderunt . Et se-
cuti sunt eum .

art. cxxvi
art. cxxvii
i. cclviiii

ET CUM AD PROPINQUAS SENT HIERO-
solymit & uenissent bethphage ad montem oliu

xxi.

21

tunc ih̄s misit duos discipulos dicens eis. Ite in castellū
quod contra uos est. Et statim inueni&is asinam alligatam
& pullum cum ea. soluite & adducite mihi. Et si quis
uobis aliquid dixerit. dicite. quia dñs h̄s opus hab&.

Et confestim dimitt& eos.

VII **H**oc autem factum est. ut adimpler&ur quod dictum est
per proph&am dicentem. Dicte filia sion. Ecce rex tuus
uenit tibi mansuetus. Et sedens super asinam. Et pullum
filium subuigalis.

II **E**unter autem discipuli. fecerunt sicut praecepit illis ih̄s.
Et adduxerunt asinam & pullum. Et inposuerunt super
eos uestimenta sua. Et eum desuper sedere fecerunt.

Plurima autem turba. strauerunt uestimenta sua in uia.
Alii autem cedebant ramos de arboribus. Et sternebant in uia.

I **T**urbe autem quae praecedebant & quae sequebantur. cla
mabant dicentes. Osanna filio dauid. benedictus
qui uenit in nomine dñi. osanna in altissimis.

X **E**t cum intrass& hierosolymam. commota est uniuersa
ciuitas dicens. Quis est hic. Populi autem dicebant.

Hic est ih̄s proph&a. anazar&h galileae.

I **E**t intrauit ih̄s in templum dñi. Eticiebat omnes uenden

tes & ementes in templo. Et mensas nummulariorum
 Et cathedras uendentium. columbas euerit. Et dicit
 eis. Scriptum est. domus mea. domus orationis uoca-
 bitur. Vos autem. fecistis illam speluncam latronum.

Et accesserunt ad eum caeci & claudi in templo. Et sanauit eos.

Videntes autem principes sacerdotum & scribae mirabi-
 lia quae fecit. Et pueros clamantes in templo. Et dicen-
 tes. Osanna filio dauid. indignati sunt. Et dixerunt ei.
 Audis quid isti dicunt. Ihs autem. dicit eis. Vtique.
 Numquam legistis. quia & ore infantium & lactantium
 perfecisti laudem.

Relictis illis. abiit foras & extra ciuitatem in bethaniam.
 ibique mansit. Mane autem reuertens in ciuitatem
 esuruit. Et uidens ficum arborem unam secus uiam. uenit
 ad eam. Et nihil inuenit in ea nisi folia tantum. Et ait illi.
 Numquam & te fructus nascatur in sempiternum.
 Et are facta est continuo ficulnea. Et uidentes discipuli
 mirati sunt dicentes. Quomodo continuo areuit.

Respondens autem ihs. ait eis. Amen dico uobis. si habu-
 eritis fidem & non hesitaueritis. Non solum de ficul-
 nea facietis. sed & si monti huic dixeritis. Tolle. Et iacta
 te in mare. fiet.

an̄ cccvii

III

an̄ cccvii

lō cl

& cccvii

an̄ cccvii

II

an̄ cccvii

i cccvii

E omnia quaecumque p̄ieritis in oratione . cre-
dentes accipietis .

E t cum uenisset in templum accesserunt ad eum docen-
tem principes sacerdotum . Et seniores populi dicentes .

In qua potestate haec facis . Et quis tibi dedit hanc potes-
tatem . Respondens ih̄s . dixit eis . Interrogabo uos
& ego unum sermonem . Quem si dixeritis mihi . E ego
uobis dicam in qua potestate haec facio . Baptismum
iohannis unde erat . Et caelo . An & hominibus . At illi
cogitabant inter se dicentes . Si dixerimus e caelo .
dicet nobis . Quare ergo non credidistis illi . Si autem
dixerimus & hominibus . timemus turbam . Omnes
enim habent iohannem sicut propheta . Et respon-
dentes ih̄s . dixerunt . Nescimus . At illis & ipse .

Nec ego dico uobis in qua potestate haec facio .

an̄ cccviii

X

sol

Quid autem uobis uidetur . Homo quidam habebat duos
filios . Et accedens ad primum dixit . Fili . uade hodie
operare in uinea mea . Ille autem respondens . ait .
Nolo . Postea autem paenitentia motus . Abiit . Acce-
dens autem ad alterum . dixit similiter . At ille re-
spondens . ait . Eodē . et non iuit . Quis & duobus

fecit uoluntatem patris. dicunt. Primus. Dicit illis
 ih̄s. Amen dico uobis. qui publicani & meretrices
 praecedunt uos in regno di. Venit autem ad uos iohan
 nes in uia iustitiae & non credidistis ei. publicani
 autem & meretrices crediderunt ei. Vos autem ui
 dentes. nec poenitentiam habuistis postea ut crederetis ei.

ALIAM PARABOLAM AUDITE. HOMO ERAT. XXII.

^{de cor. iiii}
ⁱⁱ pater familias. qui plantauit uineam & sepem circum
^{de cor. iiii}
^{i. coeli} dedidit ei. Et fodit in ea torcular. Et aedificauit turrem. Et
 locauit eam agricolis. Et peregre profectus est. Cum autē
 tempus fructuum adpropinquasset. misit seruos suos ad
 agricolas. ut acciperent fructus eius. Et agricolae. ad
 prehensis seruis eius. Alium ceciderunt. Alium occiderunt.
 Alium uero lapidauerunt. Iterum misit alios seruos
 plures prioribus. Et fecerunt illis similiter. Nouissime
 autem. misit ad eos filium suum dicens. Verebuntur filium
 meum. Agricolae autem uidentes filium. dixerunt in tra se.
 Hic est heres. uenite occidamus eum. Et habebimus here
 ditatem eius. Et adprehensum eum. Eiecerunt extra
 uineam. Et occiderunt. Cum ergo uenerit dominus uinee.
 quid faciet agricolis illis? Atunt illi. Malos male

per d&. Et uineam locabit aliis agricolis. qui reddant
ei fructum temporibus suis. Dicit illis ihs. Numquam
legistis in scripturis. Lapidem quem reprobauerunt
aedificantes. hic factus est in caput anguli. Ad dno factum
est istud. Et est mirabile in oculis nr̄is. Ideo dico uobis.
quia aufer&ur a uobis regnum di. Et dabitur genti fa
cienti fructus eius. Et qui ceciderit super lapidem istum.
confring&ur. Super quem uero ceciderit. conter& eum.

art. coo
i
art. dnu
l. co. l. i
lo. l. u. i. i.

Et cum audissent principes sacerdotum & pharisaei para
bolas eius. cognouerunt quod de ipis dicer&. Et quaeren
tes eum tenere. timuerunt turbas. Qm̄ sicut proph&am
eum habebant.

art. coo
i
v
i. cl. u. i.

22

Et respondens ihs. dixit. Iterum in parabolis eis dicens.
Simile factum est regnum caelorum homini regi. qui fe
cit nuptias filio suo. Et misit seruos suos uocare inuitatos
ad nuptias. Et nolebant uenire. Iterum misit alios seruos.
dicens. Dicte inuitatis. ecce prandium meum parauit
taurini mei & altilia occisa. & omnia parata. uenite ad
nuptias. Illi autem neglexerunt. Et abierunt. Alius
in uillam suam. Alius uero ad negotiationem suam.
Relique uero tenuerunt seruos eius. Et contumelia

affectos occiderunt. Rex autem cum audisset. ira-
 tus est. Et missis exercitibus suis. perdidit homicidas
 illos. Et ciuitatem illorum succendit. Tunc ait seruis
 suis. Nuptiae quidem paratae sunt. sed qui inuitati erant
 non fuerunt digni. Ite ergo ad situs uiarum. Et quos
 cumque inueneritis uocate ad nuptias. Et egressi serui
 eius in uias. congregauerunt omnes quos inuenerunt
 malos & bonos. Et impletae sunt nuptiae discumbentium.

^{ant. eorum}
^x ^{sol.} **I**ntrauit autem rex ut uideret discumbentes. Et uidit ibi
 hominem non uestitum ueste nuptiali. Et ait illi. Amice.
 quomodo huc intraisti non habens uestem nuptialem?
 At ille obmutuit. Tunc dixit rex ministris. Ligatis pe-
 dibus eius & manibus. mitte eum in tenebras & terti-
 ores. ibi erit fletus & stridor dentium. Multi autem
 sunt uocati. pauci uero electi. XXIII.

^{ant. eorum}
ⁱⁱ ^{ca.} **TUNC ABEUNTES PHARISAEI CONSILIUM**

^{i. eorum}
 inierunt ut caperent eum in sermone. Et mittunt ei
 discipulos suos cum herodianis dicentes. Magister.
 scimus quia uerax es. & uiam di in ueritate doces.
 & non est tibi cura de aliquo. non enim respicis per-
 sonam hominum. Dic ergo nobis. quid tibi uidetur.

Licet censum dare caesari. An non? Cognita autem
ih̄s nequitia eorum. ait. Quid me temptatis hypo-
critae? ostendite mihi nomisma census. At illi. ob-
tulerunt eidenarium. Et ait illis ih̄s. Cuius est imago
haec & superscriptio? Dicunt ei. caesaris. Tunc ait
illis. Reddite ergo quae sunt caesaris caesari. Et quae
sunt dī dō. Et audientes mirati sunt. Et relicto eo.
Abierunt. In illo die accesserunt ad eum sadducaei
quid dicunt non esse resurrectionem. Et interrogauerunt
eum dicentes. Magister moyses dixit. si quis mortuus
fuerit non habens filium. ut ducat frater eius uxorem
illius. Et suscit& semen fratri suo. Erant autem apud
nos septem fratres. Et primus uxore ducta defunctus
est. & non habens semen. reliquit uxorem suam fratri
suo. Similiter secundus & tertius. usque ad septimū.
Novissime autem omnium. & mulier defuncta est. In re-
surrectione ergo cuius erit de septem uxor? Omnes
enim habuerunt eam. Respondens autem ih̄s. ait illis.
Erratis. nescientes scripturas. neque uirtutem dī. In re-
surrectione enim. neque nubent. neque nubentur. sed
sunt sicut angeli dī in caelo. De resurrectione autem

mortuorum non legistis. quod dictum est ad dō dicen-
 te uobis. Ego sum dñs abraham. & dñs isaac. & dñs iacob.
 Non est dñs mortuorum sed uiuentium. Et audientes
 turbae. mirabantur in doctrina eius.

VI **P**harisaei autem audientes quod silentium inposuiss&
VI **S**ad ducaei conuenerunt in unum. Et interrogauit
 eum unus & eis legis doctor. temptans eum. Magister.
 quod est mandatum magnum in lege. At illi ihs. Diliges
 dñm dñm tuum & toto corde & uo. Et in tota anima tua.
 Et in tota mente tua. hoc est maximum & primum man-
 datum. Secundum autem. simile est huic. Diliges
 proximum tuum. sicut te ipsum. In his duobus man-
 datis. uniuersa lex pend& & proph&ae.

II **C**ongregatis autem pharisaeis. interrogauit eos ihs
 dicens. Quid uobis uid&ur de xpo cuius filius est?
 Dicunt ei. dauid. At illis. Quomodo ergo dauid in spū
 uocat eum dñm dicens. Dixit dñs dño meo. sede ad dextris
 meis. Donec ponam inimicos tuos scabellum pedū tuorum.

II **S**i ergo dauid uocat eum dñm. quomodo filius eius est?
II **E**t nemo poterat respondere ei uerbum. neque ausus
 fuit quisquam & illa die eum amplius interrogare.

^{art} ^{ccxxv}
X ^{sol} **T**unc ih̄s locutus est ad turbas. Et ad discipulos suos
 dicens. Super cathedram moysi sederunt scribae
 & pharisaei. Omnia ergo quaecumque dixerint uobis.
 seruate & facite. Secundum opera uero eorum. nolite
 facere. Dicunt enim. & non faciunt.

^{art} ^{ccxxvii}
V ⁱ **A**lligant enim onera grauiā & inportabilia. Et inponunt
 in humeros hominum. digito autem suo nolunt eamouere.

^{art} ^{ccxxviii}
II ^{art} ^{ccxxv}
Omnia uero opera sua faciunt. ut uideantur ab homi-
 nibus. Dilatant enim philacteria sua. Et magnificant
 fimbrias. Amant autem primos recubitos in caenis. Et
 primas cathedras in synagogis. Et salutationes in foro.

^{art} ^{ccxxv}
X ^{sol} Et uocari ab hominibus rabbi.
Vos autem nolite uocari rabbi. vnus est enim magister
 ur̄. Omnes autem uos. fratres estis. Et patrem nolite
 te uocare uobis super terram. vnus est enim pater ur̄
 qui in caelis est. Nec uocemini magistri. quia magis-
 ter ur̄ vnus est xp̄s.

^{art} ^{ccxxv}
V ⁱ ^{clxxviii} **Q**uia maior est ur̄m. erit minister ur̄. Qui autem se exal-
 tauit humiliabitur. Et qui se humiliauerit exaltabitur.

^{art} ^{ccxxv}
V ⁱ ^{clxx} **V**A E A U T E M U O B I S S C R I B A E E T P H A R I S E I
 hypocritae. qui clauditis regnum caelorum ante homi-

xxiii

nes. Vos enim non intratis. nec introeuntes sintis intrare.

^{ant} ^{ccccxii}
^x ^{sol} **V**ae uobis scribae & pharisei hypocritae. qui circumitis mare & aridam. ut faciatis unum profelytum. Et cum fuerit factus factis eum filium gehenne duplo quam uos.

Vae uobis duces caeci quid dicitis. quicumque iurauerit per templum nihil est. Qui autem iurauerit in auro templi debet. stulti & caeci quidem manifestum aurum. An templum quod sanctificat aurum. Et quicumque iurauerit in altari. nihil est. Quicumque autem iurauerit in dono quod est super illud debet. Caeci quidem enim manifestum donum. An altare quod sanctificat donum. Qui ergo iurat in altari iurat in eo & in omnibus quae super illud sunt. Et quicumque iurauerit in templo iurat in illo. Et in eo qui habitat in ipso. Et qui iurat in caelo iurat in throno dei. Et in eo qui sedet super eum.

^{ant} ^{ccccxiii}
^v ^{ccccxiii} **V**ae autem uobis scribae & pharisei hypocritae. qui decimatis mentam & anellum & crinum. Et reliquistis quae grauiora sunt legis. iudicium & misericordiam & fidem. haec oportuit facere. & illa non omittite.

^{ant} ^{ccccxiiii}
^x ^{sol} **D**uces caeci & colantes culicem. camelum autem glutientes.

^{ant} ^{ccccxv}
^v ^{ccccxv} **V**ae uobis scribae & pharisei hypocritae. qui mun-

datif quod deforis est calicis & parapsidis. Intus
autem plenisunt rapina & inmundicia. phariseae
caece munda prius quod intus est calicis & parapsidis.
vt fiat & id quod deforis est mundum

ant
l
cxxxviii
cxxxviii

VAE uobis scribae & pharisei hypocritae. quia similes
estis sepulchris dealbatis. quae a foris parent homi-
nibus speciosa. Intus uero plenasunt ossibus mortu-
orum. Et omnis spurcicia. Sic & uos a foris quidem
par&is hominibus iusti. Intus autem pleni estis
hypocriti & iniquitate

ant
l
cxxxviii
cxl

VAE uobis scribae & pharisei hypocritae. quia aedifi-
catis sepulchra proph&arum. & ornatis momenta
iustorum. Et dicitis. Si fuissetis in diebus patrum
nrorum. non essemus socii eorum in sanguine prophe-
tarum. Itaque testimonio estis uobis m&ipsis. quia
filii estis eorum. qui proph&as occiderunt.

ant
x
sol
cxxxviii

Et uos impl&e mensuram patrum urorum. Serpentes
genimina uiperarum. quomodo fugi&is a iudicio gehenne.

ant
l
cxl
cxl

Ideo. Ecce ego mitto ad uos proph&as & sapientes & scri-
bas. Et & illis occid&is & crucifig&is. Et & eis flagella-
bitis in synagogis uris. Et persequemini decurta

te in ciuitatem. ut ueniat super uos omnis sanguis
iustus. qui effusus est super terram. A sanguine
abel iusti. usque ad sanguinem zachariae filii bara
chiae. quem occidistis inter templum & altare. Amen
dico uobis. Venient haec omnia super generatione istam.

HIERUSALEM HIERUSALEM QUAE OCCIDIS .xxv.

prophetas & lapidas eos qui ad te missi sunt. Quoti
ens uolui congregare filios tuos. quem admodum
gallina congregat pullos suos sub alas & noluisti.
Ecce relinquetur uobis domus uestra deserta. Dico enim
uobis. Non me uidebitis amodo. donec dicatis. Bene
dictus qui uenit in nomine dñi.

Egressus ih̄s de templo. ibat. Et accesserunt discipu
li eius ut ostenderent ei aedificationes templi. Ipse autē
respondens. dixit illis. Videtis haec omnia. Amen dico
uobis. Non relinquetur hic lapis super lapidem qui
non destruat.

Sedente autem eo super montem oliuū. Accesserunt
ad eum discipuli secreto dicentes. Dic nobis quando
haec erunt. Et quod signum aduentus tui. Et consumma
tionis saeculi. Et respondens ih̄s. dixit eis. Videtis

nequis uos seducat. Multi enim ueniunt in nomine meo
dicentes. Ego sum xpi. & multos seducunt. Audituri
enim estis proelia & opiniones proeliorum. uidete
ne turbemini. Oportet enim haec fieri. sed nondum
est finis. Consurgent enim gens in gentem. et regnum
in regnum. erunt pestilentiae & fames. & terrae mo-
tus per loca. haec autem omnia initia sunt dolorum.

ant. ceceliu
I
qm. ceceliu
i. cel.
l. celi
de. celi
ant. ceceliu
X
sol

Tunc tradent uos in tribulationem & occident uos. Et
eritis odio omnibus gentibus propter nomen meum.

Et tunc scandalizabuntur multi & inuicem tradent.
Et odio habebunt inuicem. Et multi pseudo prophetae
surgent & seducunt multos. Et quoniam abundauit iniqui-
tas. refrigescet caritas multorum. Qui autem perse-
uerauerit usque in finem. hic saluus erit.

ant. ceceliu
VI
m. cel.

Et praedicabitur hoc euangelium regni in uniuerso
orbe. in testimonium omnibus gentibus. Et tunc ueniet
consummatio.

ant. ceceliu
VI
on. celi

Cum ergo uideritis abominationem desolationis. quae
dicta est a danieli propheta. stantem in loco sancto
qui legit intellegat.

ant. ceceliu
II
m. celi
l. celi

Tunc qui in iudaea sunt fugiant ad montes. Et qui in tecto

non descendat tollere aliquid de domo sua. Et qui in
 agro non reuertatur tollere tunicam suam.

VAE autem pregnantibus & nutriendis in illis diebus.

ORATE autem ut non fiat fuga in hieme uel sabbato.

BRITENUM nunc tribulatio magna qualis non fuit ab
 initio mundi usque modo neque fiet.

ET nisi breuiati fuissent dies illi non fieret salua omnis
 caro. sed propter electos breuiabuntur dies illi.

TUNC si quis uobis dixerit ecce hic christus aut illic nolite credere.

SURGENT enim pseudo christi & pseudo prophetae. Et dabunt
 signa magna & prodigia. ita ut in errorem inducantur.
 si fieri potest & iam electi. ecce praedixi uobis.

SI ergo dixerint uobis. Ecce in deserto est nolite scire.
 Ecce in penitabilibus. nolite credere.

SICUT enim fulgor scit ab oriente. Et patet usque in occi
 dentem. ita erit & aduentus filii hominis.

UBICUMQUE fuerit corpus. illuc congregabuntur aquilae.

STATIM autem post tribulationem dierum illorum. sol
 obscurabitur. Et luna non dabit lumen suum. Et stellae
 cadent de caelo. Et uirtutes caelorum commouebuntur.
 Et tunc parebit signum filii hominis in caelo.

ant. celum
II
ant. cl.
I. celum

Et tunc plangent omnes tribus terrae. Et uidebunt
filium hominis uenientem in nubibus caeli cum uir-
tute multa & maiestate. Et mittet angelos suos cum
tuba & uoce magna. Et congregabunt electos eius
a quatuor uentis. a summis caelorum usque ad termi-
nos eorum. **A**B Arbore autem ficis discite parabolam.
Cum iam ramus eius tener fuerit & folia nata scitis
quia prope est aestas. Ita & uos cum uideritis haec
omnia. scitote quia prope est inianus. Amen dico
uobis. quia non praeteribit haec generatio donec haec
omnia fiant. Caelum & terra transibunt. uerba
uero mea non praeteribunt.

ant. cele
VI
ant. cl.
I. cele

De die autem illa & hora nemo scit. neque angeli caelo-
rum. nisi pater solus.

ant. cele
V
I. cele

Sicut autem in diebus noe. ita erit & aduentus filii
hominis. Sicut enim erant in diebus ante diluuium.
comedentes & bibentes. nubentes & nubem tradentes
usque ad eum diem quo introiit in archam noe.
Et non cognouerunt donec uenit diluuium & tulit
omnes. Ita erit & aduentus filii hominis.

ant. cele
V
I. cele

Tunc duo erunt in agro unus adsumetur & unus re-

linqu&ur. Duaemolentes in mola. vna adsume
tur. Et una relinqu&ur.

Vigilate ergo quia nescitis quahora dñs sur uenturus sit.

Illud autem scitote. qm̄ nescit & pater familias qua
hora sur uenturus ess&. vigilat& utique. Et non sine
r& per fodiri domum suam. Ideo & uos estote pa
rati. quia quanesctis hora filius hominis uenturus est.

Quis putas est fidelis seruus & prudens. quem consti
tuit dominus suus supra familiam suam. ut d&
illis cibum in tempore.

Beatus ille seruus quem cum uenerit dominus eius
inuenerit sic facientem. Amen dico uobis. qm̄ su
per omnia bona sua constitu& eum.

Sicut autem dixerit malus seruus ille in corde suo. moram
fecit dominus meus uenire. et cepit percutere con
seruos suos. Manduc& autem & bibit cum ebriosis.
Veni& dominus serui illius in die qua non sperat
& hora qua ignorat & diuid& eum partem que eius
pon& cum hypocritis. Illic erit fl&us & stridor dentium.

Tunc simile erit regnum caelorum decem uirginibus
quae accipientes lampades suas. scierunt obuiam

sponso & sponse. Quinque autem & ceterae erant
fatuae. Et quinque prudentes. Sed quinque fatuae
acceptis lampadibus. non sumpserunt oleum secum.
Prudentes uero. Acceperunt oleum in uasis suis cum
lampadibus. Moram autem faciente sponso. dor-
mitauerunt omnes & dormierunt. Media autem
nocte clamor factus est. Ecce sponsus uenit. Exite
obuiam ei. Tunc surrexerunt omnes uirgines illae.
Et ornauerunt lampades suas. Fatuae autem. Sapi-
entibus dixerunt. Date nobis de oleo uro. quia lam-
pades nostrae & tinguntur. Responderunt prudentes.
dicentes. Ne forte non sufficiat nobis & uobis. Ite
potius aduidentes. Et emite uobis. Dum autem
irent emere. uenit sponsus. Et quae paratae erant
intrauerunt cum eo ad nuptias. Et clausa est ianua.
Nouissime uero. ueniunt & reliquae uirgines dicentes.
Dne. domine. aperire nobis. At ille respondens. ait. Amen
dico uobis. Nescio uos. Vigilate itaque. qui nescitis diem
neque horam.

cor
II
an
i

ecclxxiiii
cliiii
ccxxiiii

Sicut enim homo per egre proficiscens uocauit seruos suos.
Et tradidit illis bona sua.

abu. Et abscondi talentum tuum in terra. Ecce ha-
ber quod tuum est. Respondens autem dominus
eius. dixit ei. Serue male & piger. sciebas quia meo
ubi non semino & congrego ubi non parsi. Oportuit
ergo te committere pecuniam meam nummulariis.
Et ueniens ego recipissem utique quod meum est cum usura.
Tollite itaque ab eo talentum. Et date ei qui habet decem
talenta.

an̄ celari

II

an̄ celari

I coar

Omnium habenti dabitur. Et habundabit. Et autem
qui non habet. Et quod uidetur habere auferetur ab eo.

an̄ celari

V

I coar

Et inutilem seruum eicite in tenebras & exteriores.
Illic erit fletus & stridor dentium.

an̄ celari

X

sol

Cum autem uenerit filius hominis in maiestate sua. Et
omnes angeli cum eo. Tunc sedebit super sedem maies-
tatis suae. Et congregabuntur ante eum omnes gentes.
Et separabit eos ab inuicem. sicut pastor segregat oues
ab hedis. Et statuet oues quidem ad dextris suis.
Hedos autem a sinistris. Tunc dicet rex his qui ad dex-
tris eius erunt. Venite benedicti patris mei. possi-
dete paratum uobis regnum a constitutione mundi.
Esuriui enim. Et dedistis mihi manducare. Sitiui.

Et dedistis mihi bibere. Hospes eram. Et collegistis
 me. Nudus. & operuistis me. Infirmus. Et uisitastis
 me. Incarcere eram. Et uenistis ad me. Tunc respon-
 debunt ei iusti dicentes. Dñe. quando te uidimus esur-
 entem & pauiimus. sitientem & dedimus tibi potum.
 Quando autem te uidimus hospitem & collegimus te.
 Aut nudum & cooperuimus. Aut quando te uidimus
 infirmum aut in carcere. Et uenimus ad te. Et respon-
 dens rex. dicet illis. Amen dico uobis. quam diu fecistis
 uni de his fratribus meis minimis. mihi fecistis. Tunc
 dicet & his ^{quis ei uis.} quas inuiserunt. Discedite a me maledicti
 in ignem aeternum. qui paratus est diabolo & angelis
 eius. Esuriui enim. Et non dedistis mihi manducare.
 Sitiui. Et non dedistis mihi potum. Hospes eram. Et non
 collegistis me. Nudus. Et non operuistis me. Infirmus
 & in carcere. Et non uisitastis me. Tunc respondebunt
 & ipsi dicentes. Dñe. quando te uidimus esurientem.
 Aut sitientem. Aut hospitem. Aut nudum. Aut infirmum.
 vel in carcere. Et non ministrauimus tibi. Tunc re-
 spondebit illis dicens. Amen dico uobis. quam diu non
 fecistis uni de minoribus his. Nec mihi fecistis. Et ibunt

hi in supplicium aeternum. iusti autem in uitam aeternam.

26

XXVI

EXTRACTUM EST QUOD CONSUMMASSET

IHS. SERMONES HOS OMNES. DIXIT DISCIPULIS SVIS.

an̄ celarii

I

an̄ elui

i cele

lo xx

an̄ celarii

v

an̄ elui

SCITIS QUIA POST BIDUUM PASCHA FIET. ET FILIUS HOMI
NIS TRAD&UR UT CRUCIFIGATUR.

TUNC CONGREGATI SUNT PRINCIPES SACERDOTUM & SENIORES
POPULI IN ATRIUM PRINCIPIS SACERDOTUM. QUI DICEBATUR
CAIPHAS. ET CONSILIUM FECERUNT. UT IHM DOLO TENERENT.
& OCCIDERENT. DICEBANT AUTEM. NON IN DIE FESTO. NE FOR
TE TUMULTUS FIER& IN POPULO.

an̄ celarii

I

an̄ elui

i locuti

lo xxviii

CUM AUTEM ESS& IHS IN BETHANIA IN DOMO SYMONIS LEPROSI.

ACCESIT AD EUM MULIER HABENS ALABASTRUM UNGUENTI
PRE&IOSI. ET EFFUDIT SUPER CAPUT IPSIUS RECUMBENTIS.
VIDENTES AUTEM DISCIPULI. INDIGNATI SUNT DICENTES. UT QUID
PERDITIO HAEC. POTUIT ENIM ISTUD UENUNDARI MULTO. ET
DARI PAUPERIBUS. SCIENS AUTEM IHS. AT ILLIS. QUID MO
LESTI ESAT MULIERI. OPUS BONUM. OPERATA EST IN ME.
NAM SEMPER PAUPER ET HAB&IS VOBIS CUM. ME AUTEM NON
SEMPER HAB&IS.

an̄ celarii

IIII

an̄ elui

lo xxviii

MITTENS ENIM HAEC UNGUENTUM HOC IN CORPUS MEUM. AD
SEPELIENDUM ME FECIT. AMENDICO VOBIS. VBI CUM QUE

praedicatum fuerit hoc euangelium in toto mundo
dicetur. Et quod haec fecit. in memoriam eius

Tuncabit unus de duodecim quid dicitur iudas scarioth
ad principes sacerdotum. Et ait illis. Quid uultis mihi
dare. Et ego uobis eum tradam. At illi. constituerunt
ei triginta argenteos. Et deinde quaerebat oportuni
tatem. ut eum traderet. Prima autem azimorum.
accesserunt discipuli ad ihm. dicentes. Vbi uis. pare
mus tibi comedere pascha. At ih̄s. dixit. Ite in ciuita
tem ad quendam. Et dicite ei. Magister dicit. Tempus
meum prope est. apud te facio pascha. cum discipulis
meis. Et fecerunt discipuli. sicut constituit illis ih̄s.
& parauerunt pascha. Vespere autem facto. dis

cipuli cum bebat cum duodecim discipulis suis.

Et edentibus illis. dixit. Amen dico uobis. quia unus uos
me traditurus est.

Et contristati ualde. ceperunt singuli dicere. Numquid
ego sum dne.

At ipse respondens. ait. Qui intangit mecum manum
in parapside. hic me tradet. Filius quidem hominis uadit.
sicut scriptum est de illo.

V E autem homini illi . per quem filius hominis
tradetur . Bonumerat ei . si natus non fuisset homo ille .

X **R**espondens autem iudas qui tradidit eum . dixit . **T**
Numquid ego sum rabbi . At illi . Tu dixisti .

I **C**enantibus autem eis . accepit ih̄s panem . et benedixit .
Ac fregit . deditque discipulis suis . Et ait ; Accipite .
& comedite ; Hoc est corpus meum .

II **E**t accipiens calicem gratias egit . et dedit illis dicens .
Bibite . & hoc omnes . Hic est enim sanguis meus noui
testamenti . qui pro multis effundetur in remissio
nem peccatorum ; Dico autem uobis . Non bibam
amodo de hoc genere uitis . usque in diem illum .
cum illud bibam uobiscum nouum in regno patris mei .

VI **E**t hymno dicto . Exierunt in montem oliu & i .

III **T**UNC DICIT ILLIS IH̄S ; OMNES UOS **XXVII**
scandalum patiemini in me in ista nocte .

VI **S**criptum est enim . Percutiam pastorem . et disper
gentur oues gregis . Postquam autem resurrexero .
praecedam ^{uor} in galileam .

I **R**espondens autem petrus . At illi . Et si omnes scan
dalizati fuerint in te . ego . numquam scandaliza

bor. At illi ihs. Amen dico tibi. quia in hac nocte
ante quam gallus cantet. ter me negabis.

VI At illi petrus. Etiam si oportuerit me mori tecum.
non te negabo. Similiter & omnes discipuli dixerunt.

I Tunc uenit ihs cum illis in uillam qua dicitur gethsemani.

Et dixit discipulis suis. Sed & hic. donec uadam illuc. **A**
Et orem. Et assumpto petro & duobus filiis zebedaei.
coepit contristari & mestus esse.

III Tunc ait illis. Tristis est anima mea. usque ad mortem.
Sustinate hic. & uigilate mecum.

I Et progressus paulillum. procidit in faciem suam. orans
& dicens. Pater. si possibile est. transeat a me calix iste.

Verum tamen. non sicut ego uolo. sed sicut tu.

Et uenit ad discipulos. Et inuenit eos dormientes. Et di-
xit petro. Sic non potuisti una hora uigilare mecum.

II Vigilate & orate. ut non intretis in temptationem.

III Spiritus quidem promptus est. caro autem in firma.

Iterum secundo abiit. Et orauit dicens. Pater mi. si
non potest hic calix transire nisi bibam illum. fiat
uoluntas tua. Et uenit iterum. Et inuenit eos dormi-
entes. Erant enim oculi eorum grauati. Et relictis illis.

Iterum abiit. Et orauit tertio. Eundem sermonē dicens.

an̄t̄ cccxiiii

IIII

an̄t̄ cclxxx

lō ciii

Tunc uenit ad discipulos suos. Et dicit illis. Dormite iam. Et requiescite. Ecce adpropinquabit hora. **A** et filius hominis tradetur in manus peccatorum.

Surgite. Eamus. Ecce adpropinquabit. qui me tradet.

an̄t̄ ccc

I

an̄t̄ cclxxxi

l̄ cclxxxii

lō cclxxxiii

& cclxxxiiii

Adhuc ipso loquente. ecce iudas unus de duodecim uenit. **E** et cum eo turbamulta cum gladiis & fustibus. missi a principibus sacerdotum. & senioribus populi.

an̄t̄ cccv

II

an̄t̄ cclxxxv

l̄ cclxxxvi

Qui autem tradidit eum. dedit illis signum dicens.

Quemcumque osculatus fuero. ipse est. Tenete eum.

Et confestim accedens ad ih̄m. dixit. Aue. rabbi.

Et osculatus est eum. Dixitque illi ih̄s. Amice. ad quod

uenisti. Tunc accesserunt. & manus iniecerunt in ih̄m.

an̄t̄ cccvii

I

an̄t̄ cclxxxvii

l̄ cclxxxviii

lō cclxxxix

Et ecce unus & his qui erant cum ih̄u. extendens manum & cecidit gladium suum. Et percutiens seruum principis sacerdotum. amputauit auriculam eius.

an̄t̄ cccix

X

sol

Tunc ait illi ih̄s. Conuertere gladium tuum. in locum suum.

Omnes enim qui acciperint gladium. gladio peribunt.

An putas quia non possum rogare patrem meum.

Et exhibebit mihi modo plusquam duodecim legiones.

angelorum. Quomodo ergo implebuntur scrip-
turae. quia sic oportet fieri.

In illa hora. dixit ih̄s turbis. Tamquam ad latro-
nem existis cum gladius & fustibus. comprehendere
me. Cotidie apud uos sedebam docens in templo.

Et non me tenuistis.

Hoc autem totum factum est. ut implerentur scripturae
prophetarum. Tunc discipuli omnes. relicto eo. fugerunt.

At illi tenentes ih̄m. dixerunt ad caiphan principem
sacerdotum. ubi scribae & seniores conuenerant.

Petrus autem. sequeba-
tur eum a longe. usque
in atrium principis sacerdotum; Et ingressus intro
sedebat cum ministris ut uideret finem.

Principes autem sacerdotum & omne concilium. quae-
rebant falsum testimonium contra ih̄m. ut eum morti
traderent; Et non inuenerunt. cum multi falsi testes accessissent;

Nouissime autem uenerunt duo falsi testes. Et dixerunt
Hic dixit; possum destruere templum dī. Et post tri-
duum aedificare illud; Et surgens princeps sacer-
dotum. ait illi. Nihil respondes ad ea quae isti ad-
uersum te testificantur. Ih̄s autem. tacebat.

Et princeps sacerdotum . At illi . Ad iuro te per dñm
uiuum . ut dicas nobis . si tu es xps filius dñi . Dicit illi
ih̄s . Tu dixisti .

an̄ cccv
an̄ cccvi
l̄ cccvii
lō cccviii

Verum tamen . dico uobis . A modo uidebitis filium
hominis sedentem ad dextris uirginitatis . Et uenientem
in nubibus caeli .

an̄ cccvi
an̄ cccvii

Tunc princeps sacerdotum . scidit uestimenta sua di-
cent . Blasphemauit . Quid adhuc egimus tēstibus ?

an̄ cccviii
an̄ cccviiii
l̄ cccviiii

Ecce nunc audistis blasphemiam . quid uobis uidetur . **A**-
t illi respondentes . dixerunt . Reus est mortis .

an̄ cccviiii
an̄ cccviiii
l̄ cccviiii
lō cccviiii

Tunc & puerunt in faciem eius . & colaphis eum
ceciderunt ; Alii autem . palmas in faciem ei dederunt .
dicentes ; Proph&iza nobis xpe . qui es te percussit .

an̄ cccviiii
an̄ cccviiii
l̄ cccviiii
lō cccviiii

Petrus uero . sedebat foris in atrio . Et accessit ad eum
una ancilla dicens ; Et tu cum ih̄u galileo eras ; At ille .
negauit coram omnibus dicens ; Nescio quid dicis .

an̄ cccviiii
an̄ cccviiii
l̄ cccviiii
lō cccviiii

Ex eunte autem illo ianuam . uidit eum alia ancilla .
Et ait his qui erant ibi ; Ethic erat cum ih̄u nazareno .
Et iterum negauit cum iuramento . quia non noui
hominem . Et post pusillum . Accesserunt qui
stabant . Et dixerunt p&ro . Vere . et tu & illis es .

nam & loquela tua manifestum te facit. Tunc
caepit d&estari & iurare. quia non nouisset homi
nem. Et continuo. gallus cantauit.

Et recordatus est petrus uerbi ihu quod dixerat. pri
us quam gallus cantet. ter me negabis. Et gres
sus. foras. fleuit amare.

Mane autem facto. consilium inierunt omnes prin
cipes sacerdotum & seniores populi aduersus ihm.
ut eum morti traderent.

Et uinctum addixerunt eum. Et tradiderunt pontio
pilato presidi.

Tunc uidens iudas qui eum tradidit quod damnatus
esset. paenitentia ductus. & dedit triginta argenteos
principibus sacerdotum & senioribus dicens. Pecca
ui. tradens sanguinem iustum. At illi dixerunt.
Quid ad nos? Tu uideris. Et proiectis argenteis in
templo. recessit; Et abiens. laqueo se suspendit.

Prinicipes autem sacerdotum. acceptis argenteis. dixe
runt. Non licet mittere eos in corbanam. quia pre
tium sanguinis est. Consilio autem in toto. Emerunt
& illis agrum figuli in sepulturam peregrinorum.

Propter hoc uocatus est ager ille. A chaldemach.
hoc est ager sanguinis usque in hodiernum diem.
Tunc impl&um est. quod dictum est per hieremiam
proph&am dicentem. Et acceperunt triginta ar
genteos. pr&ium ad pr&ia. quem ad pr&ia uerunt
a filius israhel. Et dederunt eos in agrum figuli.

sicut constituit mihi dñs.

an̄ cccxx

I

an̄ cc

l̄ cccii

lo elaviii

Ihs autem. st&it ante presidem. Et interrogauit eum
preses dicens. Tu es rex iudaeorum? Dicit illi ihs.

Tu dicis.

an̄ cccxx

IIII

an̄ ccc

lo cccii

de clax

Et cum accusar&ur a principibus sacerdotum & senio
ribus. nihil respondit. Tunc dicit illi pilatus. Non
audis quanta aduersum te dicunt testimonia? Et
non respondit ei ad ullum uerbum. Ita. ut mirar&ur
preses uehementer.

an̄ cccxx

II

an̄ cccii

l̄ ccciiii

an̄ cccxxii

IIII

an̄ cccii

lo elaviii

Per diem autem solemnem. consueuerat preses dimitte
tere populo. unum uinctum quem uoluisent.

Habebat autem tunc uinctum in signem. qui dicebatur
barabbas. Congregatis ergo illis. dixit pilatus
Quem uultis dimittam uobis. Barabban. An ihm qui
dicitur xps? Sciebat enim. quod per inuidiam tradi
dissent eum.

cccxviii
X
sol

Sedente autem illo pro tribunali. misit ad eum uxorem eius dicens. Nihil tibi. Et iusto illi. Multa enim passus sum hodie per uisum. propter eum.

cccxvii
I
ccxvii
ccxvii
ccxvii

Principes autem sacerdotum & seniores. persuaserunt populis. ut paterentur barabban. ihm uero perderent. Respondens autem praeses. ait illis. Quem uultis uobis deducere. At illi dixerunt. Barabban.

cccxvi
I
ccxvi
ccxvi
ccxvi

Dicit illis pilatus. Quid igitur faciam de ihm quid dicitur xps. Dicunt omnes. crucifigatur. At illis praeses. Quid enim mali fecit. At illi magis clamabant. dicentes. crucifigatur.

cccxv
X
sol

Videns autem pilatus quia nihil proficeret. sed magis tumultus fieret. accepta aqua. lauit manus coram populo dicens. Innocens ego sum a sanguine iusti huius. vos uidertis. Et respondens uniuersus populus. dixit. Sanguis eius super nos & super filios nostros.

cccxiiii
I
ccxiiii
ccxiiii
ccxiiii

Tunc dimisit illis barabban. ihm autem flagellatum tradidit eis. ut crucifigeretur.

cccxiii
III
ccxiii
ccxiii
ccxiii

TUNC MILITES PRAESIDIS SUSCIPIENTES ihm in praetorio. congregauerunt ad eum uniuersam

cohortem. Et sequentes eum clamidem coccineam
circum dederunt ei. Et plectentes coronam de
spinis. posuerunt super caput eius. Et arundinem
in dextera eius. Et genu flexo ante eum. includebant
dicentes. Ave. rex iudaeorum.

VI
VI

Et sequentes in eum. acceperunt arundinem. Et per
cutiebant caput eius; Et postquam inluserunt ei.
Exuerunt eum clamide. Et induerunt eum uestimen
tis eius. Et duxerunt eum ut crucifigerent;

I
I

Ex euntes autem. inuenerunt hominem cyreneum
nomine symonem; hunc angariauerunt. ut tolleret
crucem eius.

I
I

Et uenerunt in locum quod dicitur golgotha. quod est
caluariae locus.

III
III

Et dederunt ei uinum bibere. cum felle mixtum. Et
cum gustasset. noluit bibere.

I
I

Postquam autem crucifixerunt eum. diuiserunt uesti
menta eius. sortem mittentes. Et sedentes seruabant.

I
I

Et inposuerunt super caput eius. causam ipsius scriptam.
Hic est ihesus rex iudaeorum.

I
I

Tunc crucifixi sunt cum eo duo latrones. vnus ad dextris.
Et vnus ad sinistris.

VI
ant. cccxviii
ant. cccxviii

Praetereuntes autem blasphemabant eum . mo
uentes capita sua et dicentes . VVL . quid destruit
templum dñi . Et in tri duo illud reaedificat . Salua
tem & ipsum ; Si filius dñi . descende de cruce .

II
ant. cccxviii
l. cccxviii

Similiter & principes sacerdotum . in ludentes cum
scribis & senioribus . dicebant . Alios saluos fecit .
se ipsum non potest saluum facere . Si rex israhel est .
descendat nunc de cruce & credimus ei . Confidit in dño .
liber & nunc eum si uult . Dixit enim . quia dñi filius sum ;

II
ant. cccxviii
l. cccxviii

Id ipsum autem & latrones qui crucifixi erant cum eo .
inproperabant ei .

II
ant. cccxviii
l. cccxviii

As sexta autem hora . tenebrae factae sunt super uniuersam
terram . usque ad horam nonam .

VI
ant. cccxviii
l. cccxviii

Et circa horam nonam . clamauit ih̄s uoce magna dicens .
heli . heli . le masabactani . hoc est dñm̄ . dñm̄ . ut quid
dereliquisti me . Quidam autem illic stantes & audi
entes . dicebant . heliam uocat iste .

II
ant. cccxviii
l. cccxviii

Et continuo currens unus & eis . acceptam spongiam .
impleuit aceto . Et in posuit arundini . et dabat eis bibere .

I
ant. cccxviii
l. cccxviii
l. cccxviii

Ceteri uero . dicebant . Sine . videamus . An ueniat
helias liberans eum . Ih̄s autem iterum clamans uoce
magna . Emisit sp̄m .

ant. ecclesiu

II

ant. coeuit

l. eccosuit

EI ecce uelum templi scissum est in duas partes. A summo
usque deorsum.

ant. ecclesiu

X

sol

ET terra mota est. Et p&rae scissae sunt. Et monumenta
aperta sunt. Et multa corpora scōrum qui dormierant
surrexerunt. Et exiit de monumentis post resur-
rectionem eius. Venerunt in scām ciuitatem. Et apparuerunt
multis.

ant. ecclesiu

II

ant. coeuit

l. eccosuit

Centurio autem & qui cum eo erant custodientes ih̄m.
uiso terrae motu. Et his quae fiebant. Timuerunt
ualde dicentes. Vere. dī filius erat iste.

ant. ecclesiu

VI

ant. coeuit

Erant autem ibi mulieres multae a longe. quae secutae
erant ih̄m a galilea ministrantes ei. Inter quas erat
maria magdalenae. Et maria iacobi. Et ioseph mater.
Et mater filiorum zebedaei.

ant. ecclesiu

I

ant. coeuit

l. eccosuit

lō. coeuit

Cum autem sero factum esset. venit quidam homo diues
abarimathia nomine ioseph. qui & ipse discipulus
erat ih̄u. Hic accessit ad pilatum. Et p&it corpus ih̄u.

Tunc pilatus. iussit reddi corpus.

ant. ecclesiu

I

ant. coeuit

l. eccosuit

lō. coeuit

Et accepto corpore ioseph. inuoluit illud in sindone mun-
da. Et posuit illud in monumento suo nouo. quod sc̄ci-
derat in p&ra. Et aduoluit saxum magnum ad hostiū
monumenti. Et abiit.

art. ccc. vi
art. ccc. viii

Erat autem ibi maria magdalene & altera maria.
sederet contra sepulchrum.

art. ccc. x
art. ccc. xii

Altera autem die quae est post parasceuen. conue-
runt principes sacerdotum & pharisaei. ad pilatum
dicentes. Domine. recordati sumus. quia seductor
ille dixit. Adhuc uiuens. post tres dies resurgam.
Iube ergo custodiri sepulchrum. usque in diem tertium.
Ne forte ueniant discipuli eius. Et furent eum. Et di-
cant plebi. surrexit a mortuis. Et erit nouissimus
error. peior priore. At illis pilatus. Habetis custodiam.
Ite. custodite sicut scitis. Illi autem abeuntes. munerunt
sepulchrum. Signantes lapidem cum custodibus.

art. ccc. xiii
art. ccc. xiiii
art. ccc. xv
art. ccc. xvi

Vespere autem sabbati. quae luceret in prima sabbati.
Venit maria magdalene. & altera maria. videre se-
pulchrum. Et ecce terrae motus. factus est magnus.
Angelus enim dñi descendit de caelo. Et accedens reuol-
uit lapidem. Et sedebat super eum. Erat autem
aspectus eius sicut fulgor. Et uestimentum eius sicut
nix. Prae timore autem eius & territi sunt custodes.
Et facti sunt uelut mortui.

28

art. ccc. xvii
art. ccc. xviii
art. ccc. xix

Respondens autem angelus. dixit mulieribus. Nolite

timere uos. Scio enim. quod ihm qui crucifixus
est quaeritis. Non est hic. Surrexit enim. sicut
dixit. Venite uidete locum. ubi positus erat dñs. **A**
Et cito euntes. dicite discipulis eius. quia surrexit.
Et ecce praecedit uos in galileam. Ibi eum uidebitis.
Ecce dixi uobis.

ant. ecclesii

II

ant. cccviii

i. cccviii

ant. ecclesii

X

sol.

Et celerunt cito de monumento cum timore & gaudio
magno. currentes nuntiare discipulis eius.

Et ecce ih̄s occurrit illis dicens. Auete. Illae autem
acceserunt & tenuerunt pedes eius. Et adorauerunt
eum. Tunc ait illis ih̄s. Nolite timere. Ite nunti
ate fratribus meis ut eant in galileam. ibi me uide
bunt. Quae cum abissent. ecce quidam de custodi
bus uenerunt in ciuitatem. Et nuntiauerunt prin
cipibus sacerdotum omnia quae facta fuerant.
Et congregati cum senioribus consilio accepto
pecuniam copiosam dederunt militibus di
centes. Dicite quia discipuli eius nocte uenerunt.
Et furati sunt eum nobis dormientibus. Et si hoc
auditum fuerit a praeside. nos suadebimus ei. Et
securos uos faciemus. At illi accepta pecunia.

fecerunt sicut erant docti. Et diuulgatum est
uerbum istud apud iudaeos. usque in hodiernum
diem. Undecim autem discipuli abierunt in gali
laeam in montem ubi constituerat illis ih̄s. Et ui
dentes eum adorauerunt. Quidam autem dubita
uerunt. Et accedens ih̄s locutus est eis dicens.

Data est mihi omnis potestas in caelo & in terra. Eun
tes ergo docete omnes gentes. baptizantes eos in no
mine patris & filii & sp̄s sc̄i. Docentes eos seruare
omnia. quaecumque mandaui uobis. Et ecce ego
uobiscum sum omnibus diebus usque ad consum
mationem saeculi.

**EXPLICIT LIBER S̄CI EVANGELII SECUND̄O M̄T̄
INCIPIT PROLOGVS**

MARCUS EUANGELISTA D̄I. ET PETRI
in baptisate filius. atque in diuino sermone disci
pulus. sacerdotium in israhel agens. secundum carne
leuita. conuersus ad fidem xp̄i. euangelium in italia
scripsit. Ostendens in eo quid & generē suo deberet & xp̄o.
Nam initium principii in uoce prophēticae & clamationis
instituit. Ordinem leuiticae electionis ostendit. ut